

REVISTA NOASTRA

PUBLICAȚIUNEA SOCIETATII LITERARE
A ELEGIILOR LICEULUI „UNIREA”

Sub conducerea D-lui Profesor Dr. C. Chifu

1913-1914

SUMAR

- D-l Profesor G. Aslan — O izbândă culturală.
„Revista Noastră” — După un an de muncă.
A. G. Constantinescu — Veneția (versuri).
P. G. Rarăncescu — În Italia.
M. Mohr — Reminiscență.
G. Bruma — Sonet (versuri).
G. G. Comescu — Andrei Mureșianu.
V. U. Pella — Moș Grigore.
J. I. Radulescu — Din umbra zidurilor.
H. G. Cardaș — Din însemnările unui voluntar.
N. Mavrodin — Studiul limbei latine.
Ch. Ladunca — Lucreția Borgia, tragedie (trad.).
G. A. — Recenzii, revista, revistelor, cronică.
Soluții și probleme.

Delegații noștri autorizați cu desfacerea revistei sunt:

V. V. Pela cl. VII Liceul Internat str. Anastase Panu, 20 Iași.
Gh. Antoniu cl. VIII R. Liceul «Petru-Rareș» Piatra-Neamț.
Em. Grigoriu cl. VII-a Liceul Național Iași.
Grigore A. Trifescu cl. IV Gimn. «Al. Ghica» Alexandria.
N. T. Bâzu cl. III-a gimnaziu «V. Boerescu» R.-Sărăt
Mihalache Atanase cl. IV-a gimnaziul din Caracal
Cherielescu C-tin cl. III-a " " "
R. C. Vitan cl. V-a M. str. Calomfirescu 113 T.-Severin
Gh. Nicodinescu cl. VI lic. „Petru și Pavel“ Ploiești.
Aristotel Gheorghescu lic. „A. Bașotă“ Pomârla.
C. C. Nicolau, Internatul lic. „Princ. Carol“ Tulcea.
M. C. Zaharia cl. VII M. lic. Național Iași.

Manuscrisele și orice alte cereri de informații precum și conturile delegaților etc., se vor trimite pe adresa elevului G. Alexan. str. Sp. Județian 32, Focșani.

Cererile de abonament prin mandat poștal se vor trimite pe adresa D-lui P. G. Rarinceșcu, Calea Cuza-Vodă 78 Focșani.

Chestiunile propuse din chimie, fizică și matematică, precum și soluțiile lor să se trimită pe adresa D-lui profesor Savel Rachtivanu la liceul din Focșani.

Revista noastră trebuind să apară la 1 și 15 ale fiecărei luni, rugăm pe toți aceia ce doresc a publica în „Revista Noastră“ să trimită manuscrisele cu 10 zile înainte de data apariției revistei, pentru a evita întârzieri.

Cu nu nărul de față se împlinește un an dela apariția publicației noastre. Rugăm pe toți domnii abonați de anul trecut să binevoiască a reînnoi abonamentul, având în vedere numeroase cheltuieli și îmbunătățiri pe care le facem. Ne e penibil să facem rugămintea aceasta, suntem însă forțați de împrejurări. Pentru suma de lei patru pe un an sau de lei doi și cinci zeci pe jumătate, veți avea în mâinile D-vs. o modestă revistă școlărească și veți putea ajuta și D-vs. cu ceva susținerea avântului acesta nou care a început să pornească printre elevi. Sperăm că glasul nostru va fi auzit și că va căpăta rezultatul dorit.

O izbândă culturală

Su prilejul împlinirei unui an de când apare această frumosă revistă, secretarul ei, D-l G. Alexan, mi-a adresat o foarte amabilă scrisoare, cerându-mi un articol pentru numărul festiv. Mă execut bucuros, căci afară de considerația amintirilor plăcute care mă leagă de liceul «Unirea», străduințele încununate prin aniversarea revistei elevilor acestui liceu sunt vrednice de toată încurajarea, de toată lauda. În țara noastră, unde revistele sunt foarte efemere, un an de existență înseamnă o izbândă.

Și acum, pe lângă urările cele mai sincere ca „Revista noastră” să trăească cât și liceul, biruind toate greutățile, scoțând la lumină și încurajând talente cât mai multe și cât mai puternice — oameni cu care să se fălească țara; — ce văș mai putea spune iubiți elevi? Momentul e prea solemn: nu îngăduie să vă întrețin tot cu idei obișnuite. Vă voi împărtăși dar câteva din «Cuvintele sufletești» ale Augustei noastre cugetătoare și poetă, Carmen Sylva.*)

Cei mai mari dintre d-v., iubiți elevi, începeți a vă gândi — și bine faceți că vă gândiți — la cariera pe care ar fi mai bine să o îmbrățișați. În această alegere puteți fi ispitii de doi diavoli: căștigul material și vanitatea. Nu vă lăsați însă seduși nici de rentabilitatea, nici de onorabilitatea unei profesiuni. Îmbrățișați acea profesiune, care e mai potrivită cu firea, cu puterile d-vs. și cu mijloacele de care dispuneți pentru pregătirea ei. Nu vă expuneți a trăi o vieată streină de natura d-vs.! Nu vă faceți iluzii despre însușirile d-vs., ca să nu aveți decepții dureroase! Cercetați-le cu ochii bine deschiși și fiți sinceri cu d-vs. însi-vă! Natura pedep-

*) Apărute în „Biblioteca pentru toți”. No. 827-828,

sește întotdeauna, dar absolut întotdeauna, lipsă de sinceritate. Și înainte de pregătirea orcărei carieri, pregătiți-vă a fi *oameni*, oameni în cea mai nobilă însemnare a cuvântului.

Un asemenea *om* trăește o viață frumoasă, oricare ar fi meseria lui: fie dânsul plugar, meseriaș, negustor sau funcționar. Căci orice profesiune ar avea, o poate ridică cu gândul său, o poate înnobilă prin felul cum o îndeplinește. „*Omul sfințește locul*“ — spune cu dreptate un proverb bătrânesc. Însemnatate are *cine* suntem, nu *ce* suntem, ce post avem. Pentru cei ce nu ne cunosc, situația noastră socială poate fi un indiciu despre meritele noastre; dar acest indiciu e întotdeauna nesigur și de aceea trebuie să fie verificat, cercetându-se felul cum răspundem chemării ce ni s'a făcut.

De altfel nu există muncă josnică. Orice muncă e nobilă, dacă e folositoare societății, dacă e cinstită, făcută conștiincios, cu gând curat și din toată inima. Dimpotrivă, omul nevrednic poate îngosi funcțiunea considerată ca cea mai onorabilă. După cum spune frumos Carmen Sylva: „Regele poate să necinstească tronul său și să-l tragă în noroiu, iar cărbunarul poate să facă din cuptorul lui un altar, pe care se jertfește în fiecare zi pe sine pentru ai săi, pentru datoria sa. Nu vedenia e frumoasă, ci gândul e frumos. Înaltă și măreață e cugetarea, iar nu starea noastră“ [p. 16].

Căutând să deslușim chemarea noastră în taina firei, pe care Dumnezeu ne-a dăruit-o și iubind această chemare — oricare ar fi ea — vom dovedi înțelepciune și tărie sufletească, vom fi mulțumiți de viață și de noi însine.

Dar sfătuindu-vă să urmați, în alegerea carierei, aptitudinile d-vs., nu înțeleg să vă dispensez de silință, de luptă. Sunteți datori, față de d-v înșivă și față de societate, să realizați toată desvoltarea de care sunt capabile acele aptitudini și pentru aceasta nu-i alt mijloc decât munca și iar munca: munca cinstită, metodică și stăruitoare până la sfîrșit — până când Cel ce chibzuește toate, crede că am ajuns vrednici de odihna de veci.

Trebuie să închei, vă rog să meditați d-v își-vă următoarele cuvinte pline de cea mai adâncă înțelepciune:

„Viețuiți aşa ca fiecare zi să fie pentru voi o biruință. Fiecare zi să fie o treaptă, pe care voi ați tăiat-o în stâncă cea înaltă, pe care vă veți putea urca. Năzuința noastră e de a ne înălță mai sus. Urcăm vârfurile cele mai înalte ale munților, adesea cu primejdia vieței. Ne suim în văzduhul cel înalt pe corăbii de aer, cu toate că într'o clipeală ele ne pot aduce moartea cea mai pripită. Năzu-

ința de a ne înălță se dovedește când ne silim din toate puterile să ajungem la o treaptă mai înaltă în societatea omenească. Năzuința de a ne înălță o dovedim și atunci când ne chinuim să facem și să descoperim aceea ce alții n'au făcut și n'au descoperit.

„Pentru ce oare n'am dovedi această râvnă, îmbunătățindu-ne pe noi însine acolo unde ne-a așezat Dumnezeu? Se poate ca cel mai smerit să dobândească deodată cununa cea mai frumoasă, căci Dumnezeu nu caută că am întrecut pe alți oameni, ci caută la îsbânzile desăvârșite asupra noastră și între noi“. [p. 42—43]

G. Aslan

S O N E T

Prin freamătu! de frunze'ngălbene,
Un glas duios plutește'n valuri line,
Tremurător, sub cerul lunei pline--
Dar vai, e'n/depărtări nemărginite...

Și'n unda-i de mistere florentine
Treșar dorinți aprinse, ne'nplinite,
Noianul meu de vișe risipite,
Păduri și munți cu-albastre zări senine...

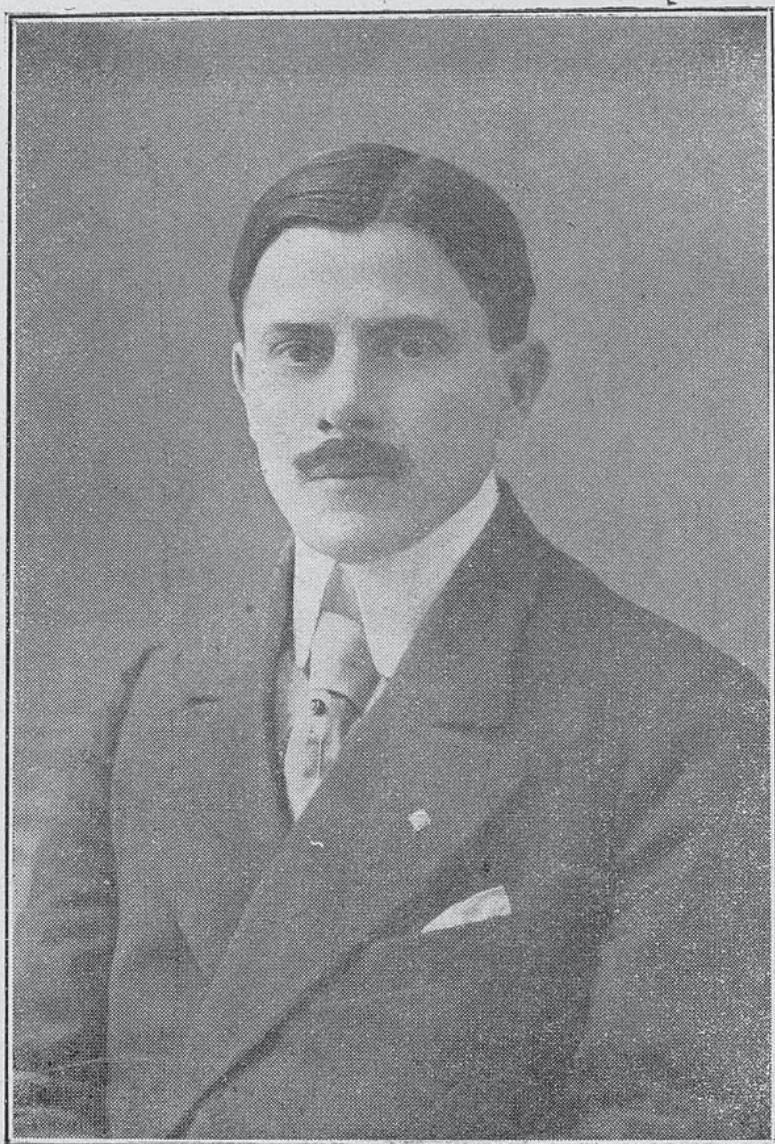
Suspinul lui încet.. încet se stinge;
Luceașul molatec ațipește
Sub haina zdrențuită-a unui nor.

E liniște... ritmatic doar mai plânge
Și printre cotituri se rătăcește
În lacrime de perle, un izvor!

După un an de muncă.

Un an s'a împlinit de când noi, membrii societăței literare am început să scoatem publicația de față. Avântul sufletesc, dragostea pentru frumos, dar mai ales dorul de cultură și de a împărtăși și altora gândul și sufletul nostru ne-a îndemnat să facem acest pas atât de frumos și înălțător. Eram pregătiți pentru a începe lupta, ne încordasem toate forțele și ne strânsesem toate puterile pentru ca proiectul nostru odată pus în aplicare să reușească cu deplin succes și să-și indeplinească scopul și ținta lui.

Însă oricât de bine am fi fost pregătiți, se simția nevoia absolută ca în mijlocul nostru să se găsească și un conducător priceput și energetic care să modereze spiritele și să formeze acea armonie atât de prețuită dintre profesor și elev. Și-am găsit pe acel D-n profesor în persoana D-lui D. Papadopol, unul dintre cei mai harnici și mai muncitori profesori, un iubitor sincer al tinerimei. În frunte cu acest D-n profesor, lupta a fost pentru noi ușoară, pot să spun chiar nesimțită. În schimb toată greutatea ce o cere scoaterea unei reviste, totul rămase asupra D-lui. E ușor să spui a scoate o revistă, dar e greu să transformi în fapt acest lucru. Cine cunoaște greutățile tiparului, cine știe munca grea și câinoasă, munca grea și plăcătoare care-ți consumă nervii și sleiesc puterile, numai acela poate să-și închipue ce fel a fost pentru noi D-l Papadopol. Cine alt decât D-lui stătea ceasuri întregi în tipografie, cine supraveghează cu amănunțime ca revista să apară cât mai bine posibil? Și dacă toată activitatea D-lui să fi mărginit la revistă numai, aş mai zice, dar când te gândești că omul acesta a muncit atât la biblioteca noastră pe care a mărit-o și înfrumusețat-o cu fel de fel de cărți atât românești cât și străine?! Aceasta cred că s'a văzut cu prisosință și din raportul D-lui Bibliotecar Ș. Cliza publicat în No. trecut al revistei.

DIMITRIE PAPADOPOL

Profesor

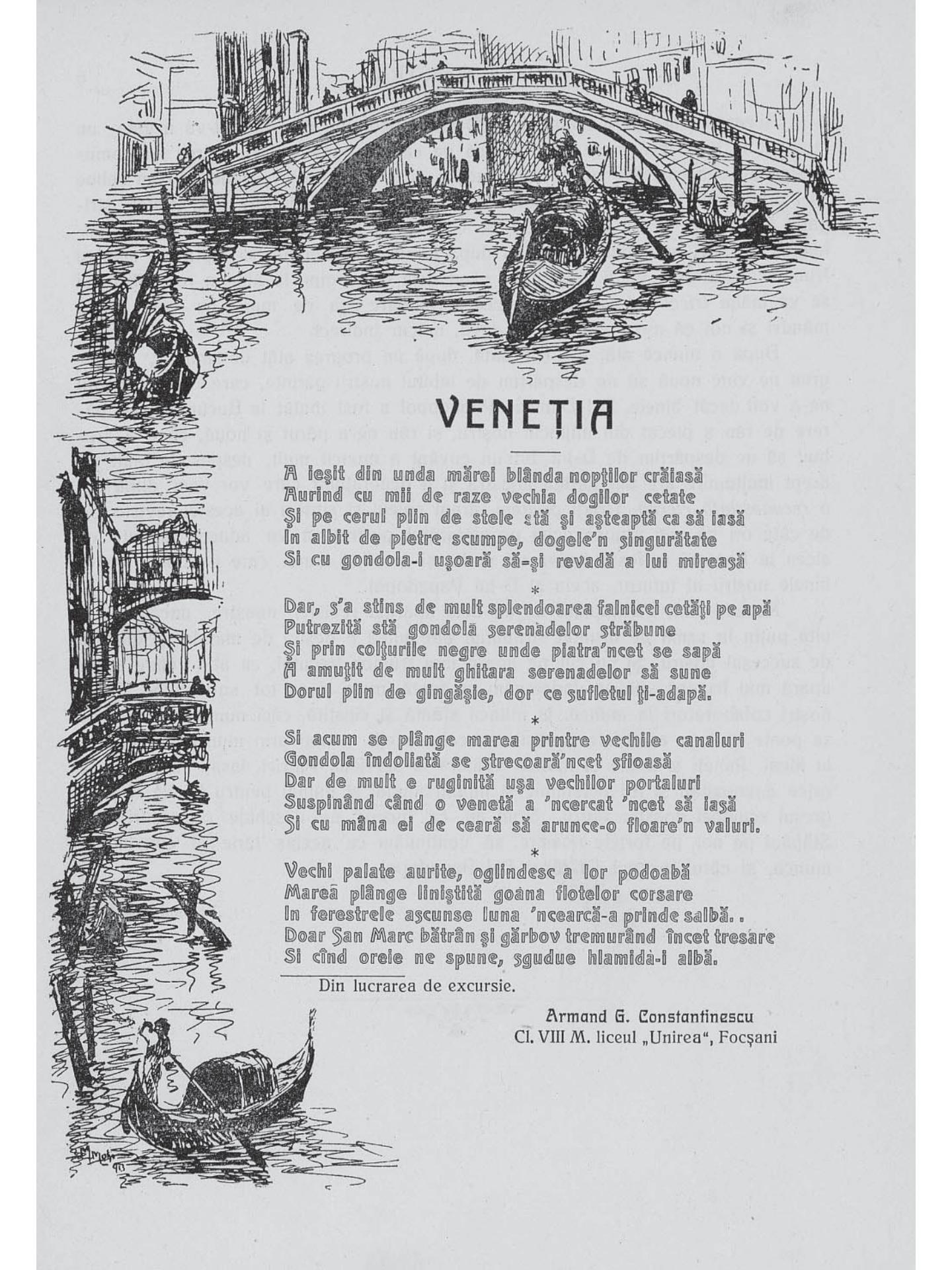
Aceasta este opera materială a D-lui Papadopol, dar gândiți-vă acuma un moment la lupta cea mare și frumoasă pe care a dus-o pentru unirea și comunitatea de vederi dintre noi și frații noștri de peste hotare și judecați cum trebuie să-l privim noi. Elevii și profesorii dela liceele de peste hotare i-au trimes strigătul lor de jale și de desnădejde pe care D-lui l'a înțeles și la transpus în coloanele revistei, pregătindu-ne astfel după băncile școalei pentru lupta cea mare și frumoasă. Măreață va fi ziua aceia când dela o margine la alta a românismului se va înălța *tricolorul român*. La acea sărbătoare aşa de mare ne vom putea mândri și noi că am contribuit cu ceva, măcar indirect.

După o muncă atât de încordată, după un progres atât de simțitor, cât de greu ne vine nouă să ne despărțim de iubitul nostru părinte, care întotdeauna nu ne-a voit decât binele. D-l Dimitrie Papadopol a fost mutat la București! Cu părere de rău a plecat din mijlocul nostru, și rău ne-a părut și nouă, când a trebuit să ne despărțim de D-lui. Într'un cuvânt a muncit mult, nespus de mult iar drept mulțumire are din partea noastră și a generațiilor care vor veni după noi o *recunoștință eternă*. Dragi prieteni, dragi colegi și cititori ai acestei reviste, ori de câte ori vă veți aruncă ochii pe alăturatul portret să vă aduceți aminte că aicea la Focșani, a fost cândva un suflet și o inimă mare, care a luptat pentru binele nostru al tuturor, acela al D-lui Papadopol.

Îstăzi, când s'a împlinit un an dela apariția revistei noastre, dacă ne-am uită puțin în urmă pe drumul străbătut, am putea fi destul de mândri și glorioși de succesul nostru. Și cu cât ne apare mai frumos trecutul, cu atât trebuie să ne apară mai frumos viitorul. Indemnăm cu toată inima și cu tot sufletul pe tinerii noștri colaboratori la muncă, la muncă sfântă și cinstită, căci numai prin muncă se poate învinge azi toate piedicile în calea vieții, numai prin muncă poți ajunge la ideal. Puneți și inima și mintea voastră în serviciul Patriei, lăsați la o parte orice animozitate și uri personale și luptați numai și numai pentru binele și progresul scumpei noastre Patrii. Noul an ce începe ne deschide orizonturi noi. Stăpâni pe noi, pe forțele noastre, să continuăm cu aceiaș tărie și convingere munca, al cărui început l'a făcut D-l Papadopol.

,Revista Noastră“.

VENETIA

A ieșit din unda mărei blânda nopților crăiasă
Aurind cu mii de raze vechia dogilor cetate
Și pe cerul plin de stele stă și aşteaptă ca să iașă
În albit de pietre scumpe, dogele'n singurătate
Si cu gondola-i ușoară să-și revadă a lui mireasă

*
Dar, s'a stins de mult splendoarea falnicei cetăți pe apă
Putrezită stă gondolă serenadelor străbune
Și prin colțurile negre unde piatra'ncet se sapă
A amuțit de mult ghitara serenadelor să sună
Dorul plin de gingăsie, dor ce șufletul ți-adapă.

*
Si acum se plânge marea printre vechile canaluri
Gondola îndoliată se strecoară'ncet sfloasă
Dar de mult e ruginită ușa vechilor portaluri
Suspinând când o venetă a 'ncercat 'ncet să iașă
Si cu mâna ei de ceară să arunce-o floare'n valuri.

*
Vechi palate aurite, oglindesc a lor podoabă
Mareă plânge liniștită goâna flotelor corsare
In ferestrele ascunse luna 'ncercă-a prinde salbă. .
Doar San Marc bătrân și gărbov tremurând încet tresare
Si cînd oreie ne spune, sgudue hilamidă-i albă.

Din lucrarea de excursie.

Armand G. Constantinescu
Cl. VIII M. liceul „Unirea“, Focșani

IN ITALIA

16—20 Aprilie

Pozzuole

Luăm tramway-ul din «piazza Toreta» și după ce trecem prin vre-o două tunele și de-alungul Pausilipului, ce se desfășoară acoperit cu livezi de portocali și măslini, ne găsim de odată în tovărășia mărei. Se vede, nu departe, insula Nisida, des scuturată de cutremure.

Câmpia pe care o străbatem ne amintește multe din lucrurile, cari s'au petrecut aici. Civilizația greacă a văzut mai întâi partea aceasta din Italia, Virgil a petrecut mult timp din viața lui pe acest țărm, «au Paussilipe» — după cum zice Victor Hugo,— sub imperiu s'au construit aici vile și case mărețe, din cari nu au mai rămas decât ruine și acum ca întotdeauna insulele, marea și întreaga conformație a pământului, dau acestui ținut o frumusețe cu totul rară.

Orașul Pozzuole își răsfrâă casele chiar lângă țărm. Conduși de un guid, ajungem repede la «Tempio di Serapis». Acest templu construit în câmpia Starza—care e sub nivelul mărei—ar putea fi luat drept o piață publică, sau mai bine drept un stabiliment de băi. Dintre numeroasele coloane, care se ridicau de jur împrejur, au mai rămas în picioare doar trei mai mari. Cam ță o înălțime de 3.60 m., deasupra piedestalului, se găsesc numeroase găuri, făcute de litodomi, niște moluști marini, cari obișnuesc să-și facă locuințe în piatră. S'a conchis deci că regiunea aceasta a fost fund de mare și că a trebuit mai întâi să se lasă și pe urmă să se ridice din nou.

Fiind cam mare drumul până la Solfatar, luăm două trăsuri în cari încăpem destul de bine, de oarece suntem numai șapte excursioniști. Mult timp rădem pe socoteala acelora, cari pot să facă ce vor cu noi, acum. Simt că o mâna străină, încearcă să-mi fure ceva din buzunar; era o glumă pe care o făceam între noi și cu care ne cam obișnuitem; pe urmă, la mine nu aveam bani aşa mulți, tot de frica lazzaronilor.

Guidului, convenisem — după cum scrie și în Baedeker — să-i plătim două lire,¹⁾ deși el ne ceruse la început vre-o cincisprezece. Dar a știut el cum să facă din două, șapte. Vom vedea în curând.

Printre grădini și vii de totă frumusețea, înaintăm veseli și înspre mare se deschide o priveliște nemaivăzută.

Solfatarul, un vulcan pe jumătate stins, formează un bazin înconjurat de coline, de origină eruptivă; emisiunile lui de gaze — fumerole — conțin vaporii și emanațiuni sulfuroase.

Ascultăm explicațiile conducătorului nostru: «Aici ne găsim deasupra vulcanului.... În unele locuri coaja de pământ, care ne desparte de lavă, nu este mai groasă de un metru». Zicând acestea, ia un bolovan mare de jos

și-l trântește în pământ. Un sgomot surd și îndelung repetat, ne face să simțim fiori de groază. Pe o piatră, așezată la o mică distanță de noi, citim un anunț: «E vietato senza guidă». Sosî și la marginea unei deschizături, care poartă numele de «Bocca piccola», abia putem privi în fundul ei, din cauza fumului.

Lângă «Bocca grande», se află un bordeiu, din care ne ieșe în întâmpinare un moșneag. Să fii sigur ai zice că e vre-un magician, care și-a ales locul acesta, ca fiind mai potrivit cu meseria lui. Il vedem luând o lopată și scotocind cu ea în fundul deschizăturei, unde fierb materii topite, amestecate cu pietre, formate în mare parte din sulf. Scoate câteva, pe care le impachetăm și cu aceasta rolul bătrânului pare terminat.

Acum începe guidul. Il vedem înarmat cu două torțe: niște capete de frânghie, unse cu sacâz....—«Ça conte un franc, Monsieur!» spune către unul din noi. Le aprinde pe amândouă și plimbându-le pe lângă niște mici mor-

¹⁾ Lira corespunde cu leul românesc.

mane de tuf, observăm că acum fumul ieșe din toate părțile și în cantitate mult mai mare. Ne uităm când la el, când la bătrânul de colo, care pare sătul de lucrurile acestea, atât de mișcătoare și interesante pentru noi.

Torțele au ars.... și pe când gura nu-i mai tace, unul dintre noi spune într-o moldovenească curată: „Ne-o mai ras de doi franci“!

Se înserează.... Depărându-ne, mai aruncăm o privire înapoi. Dispare bătrânul bucuros de oaspeții neașteptați — și odată cu el, bordeiul. Fericit muritor, care se mulțumește cu viața aceasta simplă și mărginită, fără aspirații mari și fără necazuri. Încălzit bine de caloriferul cel mai natural din lume, el ar putea fi invidiat de mulți, care își petrec viața în orașe mari, scriind ore întregi într'un aer stricat și nesănătos.

După ce ieșim dela solfatar, gustăm din vinul de Falerno, atât de mult căntat de Horațiu.

. Quis puer ociūs
Restinguet ardentis Falerni
Pocula praetereunte lympha ?

Numai noi mai îndrăsnim să turburăm liniștea acestor locuri; cei doui conducători ai trăsurilor vorbesc într'una, dar nici n'aș dorî altfel de oameni în astfel de ținuturi.

Soarele apune liniștit, poleind marea cu o pulbere aurie, ce se întinde ca un covor până în marginea Nisidei.

Apropindu-ne de grota cânelui, observăm alte două torțe în mâna guidelui. Alți doi franci,— ne gândiam noi—dar face, mai ales că era întuneric deabinelea.

Mărturisesc că nimic nu m'a impresionat vreodată mai mult decât acele momente, când, strecându-ne pe lângă ziduri înegrite de vreme, umbrele noastre jucau tăcute și sficioase, ca în aşteptarea unei întâmplări neprevăzute.

Ca să ne încredințăm că în adevăr se găsește aici gazul bioxid de carbon, ne aplecăm încet, încet, până la nivelul lui. Respirația ni se oprește brusc și ne grăbim să ieșim. Innăuntru nu rămâne decât guidul, care ne face mai multe experiențe. Fumul produs se lasă în straturi din ce în ce mai dense îngropând până la jumătate pe amicul nostru. Dacă ar fi să credem cele spuse, grota aceasta servea odinioară de mormânt condamnaților la moarte; pe vremea crudului Nero sute de creștini ar fi fost introduși în ea cu forță, fiind împinși dela spate. Noi ne-am fi mulțumit cu o singură victimă; am fi pus la încercare viața unui caine. S. P. A însă a avut grijă să ia măsuri contra acestui obiceiu.

Intovărășiți de întunericul nopței, care apărând cu aripiile ei îndoliate încearcă să ne strecoare frica în suflet, ne îndreptăm înspre trăsuri; simțindu-ne aproape, birjarii ne vestesc prin tușit.

La despărțire mulțumirea e generală. Noi, în culmea fericirii, de oarece văzusem atâtea numai în câteva ore, ei, de oarece încasaseră mai mult decât se așteptau. Și ca să ne-o arate se depărtează strigând: „Eviva l'Italia!“

Florența

După ce lăsăm în urmă patria cântăreșilor și pentru a doua oară Campania romană, ne apropiem de Florența, capitala Toscanei, cel mai bine înzestrat dintre toate orașele Italiei. Leagăn al civilizației moderne, Florența este mai ales renumită ca patrie a lui Dante Alighieri; ea a luat parte la renașterea literară din secolul al XV-lea și și-a păstrat superioritatea asupra restului Italiei, chiar după această epocă. Oameni de știință sau artiști aiici s'au născut sau au trăit cea mai mare parte din viața lor. Machiavel, om de stat și istoric; Galileo Galilei, matematician, fizician și astronom; Giotto, Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Rafael și mulți alții și-au legat numele și gloria lor, de numele și gloria acestei cetăți.

Acum, de te găsești pe străzile ir tortochiate și înguste ale Florenței, doar palatele familiilor mai înseninate, asemenea unor fortărețe, îți mai amintesc despre acele vremuri de mult apuse.

Azi este sărbătoarea muncei, 1 Mai; toate sunt lăsate la oparte și lumea se îndreaptă în trăsuri, automobile sau pe jos spre piazza Michel Angelo, unde are loc petrecerea câmpenească.

Trecem pe lângă baptister, clădire de formă poligonală, cu o înfățișare posomorată. Cele trei porți de bronz, dintre cari una e opera lui Ghiberte, sunt demne de a fi puse la poarta raiului.

Uriașul Dom parecă a adormit în glasul greoi al clopotului; cupola lui Brunelleschi, cu fața ei lucie și boltită, îi dă un aer destul de impunător și veșnic.

Dacă pe din afară este atât de frumos gătită, pe dinăuntru biserică pare mărită tocmai prin sărăcia podoabelor și prin puținătatea pânzelor. Un lecaș de rugăciune posomorât și rece.... Câte un mormânt creștinesc, câte o sculptură, de o nuditate severă și lipsită de prea multă grație.....

Alături de Dom se găsește Campanila lui Giotto, tot așa de frumos gătită.

Ca într'un cimitir sunt aici îngropate gloriile Florenței și asemenea unor cruci, menite să eternizeze aceste glorii, se înalță aceste trei construcții: Domul, Baptisterul și Campanila.

O fantomă uriașă îți apare înainte, când, după ce treci Arnul, cauți printre casele posomorăte, Palatul Pitti. O fantomă căzută într'o stare de lenvie desgustătoare; aşa îl vedem apărând în fața noastră — un palat, clădit de câțiva timp, pentru o familie regească și pe care o așteaptă să vie.

In sălile, împodobite cu aur, nimic nu te face să-ți schimbi primele impresii.

După ce ieși însă din el și intri în frumoasa grădină, Boboli, lucrurile se schimbă. Te așezi pe o piatră, în Amfiteatru și dacă în mijloc, pe arenă, nu mai vezi actori, poți să-ți saturi privirile, contemplând frumoasele alei ale grădinii. În loc de meșteșugite declarații de dragoste poți asculta dulcele freamăt al frunzelor, ce se pierde în murmurul fântanelor. Atunci, rezemat de ruini, roase de vreme și acoperite cu mușchi, își vorbi trecutul și absorbit de dulcele lui povești, vei sta acolo nemîșcat zile întregi; văzând înainte-ți brazdele de iarba și flori, o dorință neînțeleasă te va îndemna să smulgi iarba și să rupi florile, căci în fața ruinelor ai groază de tot ce e nou.

Biserica Santa Croce este Panteonul Florenței. Un document din cele mai eloquente pe care le posedă istoria acestui oraș. Împreună cu palatul Signoriei, construit în aceiaș epocă, reprezentă armonia cea mai desăvârșită între sentimentul de venerație și de iubire, atunci când numele lui Dumnezeu și al patriei sunt șoptite cu aceiaș sfîrșenie.

Un monument al lui Machiavel poartă o inscripție, care găsesc că s'ar potrivi și la alte multele din această biserică.

„Tanto nōmini nullum par elogium“.

Eșind afară, privirile noastre se opresc asupra statuiei lui Dante, așezată în mijlocul pieței. Autorul „Divinei comedii“ se distrează — îmi închipui — foarte bine, seara când copiii care vin să se joace aici, umplu văzduhul cu șipetele lor; un al doilea infern.

* * *

In galeria Uffizi, unde sunt adunate cea mai mare parte din operele de artă, pe care le posedau diferite familii florentine, își trebui câteva ore numai pentru ca să cutreeri sălile. Ne mulțumim însă mai cu puțin, oprindu-ne în fața pânzelor mai principale. Astfel unii, care se cam văitau că sufăr de «intoxicație artistică», acum tac și privesc absorbiți unele tablouri de Guido Reni, Rafael sau Tizian, în care autorii infățișează pe „Suzana“, „Flora“, „Venus culcată“, Magdalena“, „Fornarina“ și altele. Sunt cele mai frumoase figuri de femei, pe care le-au făcut acești pictori.

Michel Angelo nu lipsește. El e reprezentat foarte bine prin «Santa Familia». Observăm aceleași forme viguroase, pline de viață, care trădează pe artistul, căruia toate artele îl datoresc modele noi, necunoscute până la dânsul

Tous les arts ont brillé d'un rayon de sa gloire.

Fontanes.

Admirând, mai mult în treacăt, tot ceace vezi în această sală, poți să nu te întrebi de ce Republica florentină a făcut să renască tocmai aici Gre-

cia veche? Lasă imaginația să cutreere puțin munții cu stânci uriașe, văile prăpăstioase, câmpurile roditoare și dacă vrei du-te și mai departe, în Grecia și privește-o prin ochii locuitorilor ei de acum două mii de ani; nu vei găsi, între aceste două țări, o mare asemănare?

In «piazzale Michel Angelo», de unde se vede foarte bine orașul și împrejurimile lui, este o statuă a lui David, copie în bronz, înconjurată de alte patru: Aurora, Seara, Ziua și Noaptea; o privim câtva timp.

Printre alei de chiparoși intrăm în cimitir: cruci aşezate unele lângă altele, ici colo câte o inscripție și peste tot tăcere.

* * *

După ce vizităm bisericile «Santa Maria Novella» și «San Marco» ne ducem la sculptorul român D-nul Pavelescu Dimo. Foarte bucuros, ne dă explicații asupra unora din operile D-sale. Cu această ocazie ne arată și detalii din monumentul Independenței, care a fost desvelit, anul acesta, la Craiova.

Departate de țară, D-nul Pavelescu Dimo trăește pagini glorioase din istoria noastră, eternizând scene din războiul pentru independență. L-am găsit în laborator, i-am ascultat explicațiile și prin vocea ondulată a maestrului, aveai impresia că îi vorbesc toate acele busturi de marmură.

Încă o colecție bogată de tablouri, datorită familiei „Medici“, se găsește la galeria Pitti.

Rafael, veselul și delicatul pictor al Renașterei, este reprezentat prin șease opere originale. Imi amintesc mai bine de portretul Magdalenei, al papei „Guilio II“, al iubitei lui „La Velata“ și „Madonna della Seggiola“. Fru-musețe desăvârșită a formelor, colorit viu.... acestea ar fi cele două caractere mai principale ale operilor lui Rafael.

Scoala flamandă este destul de bine reprezentată prin Rubens și Rembrand, acest din urmă atât de renumit ca maestru al clarobscurului.

Dar iată, într'una din săli, apare «Cleopatra», frumoasa regină a Egiptului. Este opera lui Guido Reni. Autorul a ales din viața eroinei, momentul când aceasta se ucide singură, nevrând să fie prizoniera lui August.

Și aici ca și la galeria Uffizi, observăm că ne-ar trebui zile întregi ca să privim îndeajuns tot ceeace, în treacăt, ne impresionează atât de puțin.

O dupăamiază când vreau să dorm și eu câteva ore. Hotărât să-mi pun planul în aplicare, mă retrag în cameră și rog somnul să mă primească în sânul lui. Inchid ochii și încet, încet, mi se pare, că... o să adorm. Mult timp n'a ținut aceasta. Un glas afurisit se oprește în ferești și de-aici țineste tocmai în ureche, la mine: Mater dolorosa! Si din două în două minute aceași cuvinte, rostite cu tot mai multă tărie: Maaater dolorooosa!

Deschid fereastra și mă uit în stradă. În față era un cinematograf și dumnealui împărtează afișe.

Văzând că nu-i rost de dormit, îmi iau un tovarăș și la... „Academie di Belle Arti“.

In fundul primei săli apare celebrul «David», de Michel Angelo, făcut de artist la vîrstă de 26 ani. Vedem în original Aurora, Seara, Ziua și Noaptea. Un poet a făcut niște versuri asupra statuei Nopței și sfârșează cu aceste cuvinte: «Cu toate că doarme, trăește; deșteapt-o dacă nu crezi și ea îți va vorbi!» Michel Angelo, care se pricepea și în literatură, răspunse în numele Nopței: «*Imi place să dorm și mai ales îmi place să fiu de marmură. Atâtă timp cât durează nedreptatea și rușinea, e o mare fericire pentru mine că nu pot să văd și să aud nimic; aşa dar nu mă deșteptă; vorbește, te rog, încet*».

După ce ne oprim mai mult timp în admirarea unui Christ de Carlo Dolci, cel mai frumos chip al Măntuitorului, văzut până atunci de noi, ne reîntoarcem iarăși spre a revedea pe David, de astădată dela o mai mare distanță. Și dacă nu sună pentru a treia oară de ieșire poate am fi rămas acolo încă multă vreme.

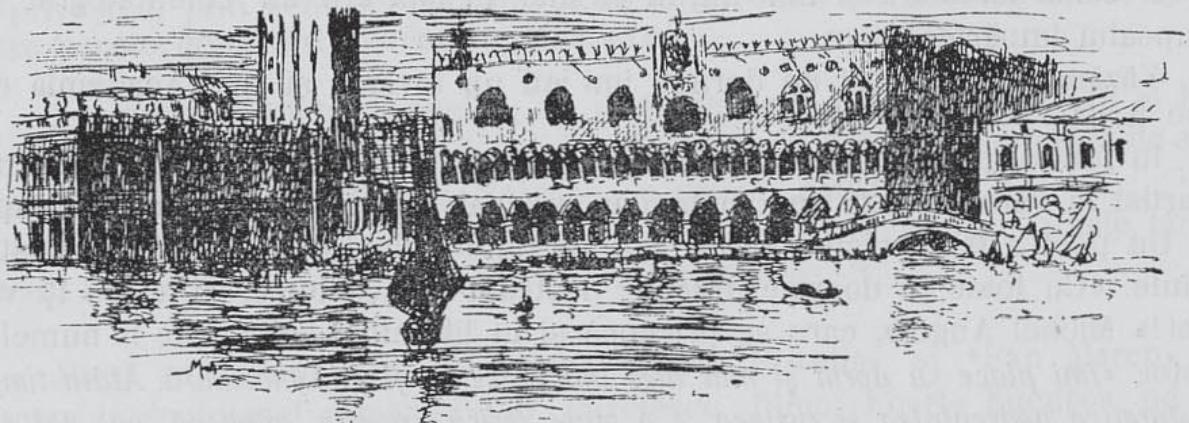
Veche și fără altceva deosebit, afară de o placă, fixată în perete și pe care citim inscripția: „In questa casa degli Alighieri nacque il divino poeta”; nu departe de Arno, pe a cărui maluri s'a șoptit de atâtea ori numele Beatricei de Bardi ca un nume sfânt, nepărat; pe una din strădele cele mai înguste și întunecoase ale Florenței, se găsește casa lui Dante.

Ce sentimente înalte însuflețeau pe divinul poet, cât de mare răsunet a avut în sufletul Beatricei, iubirea pe care el i-o ascunsese atâtă timp, și-o spus faptele, atât de cunoscute fiecărui florentin. O iubire ideală, neînțeleasă aproape pentru sufletele de rând, o iubire care face pe om să săvârșească adevărate acte de patriotism și uitându-se pe sine să caute moartea în focul luptelor; în urmă o inimă jelește și sfârșitul.... se știe.

Trebuind ca a doua zi să plecăm la Venezia, ultima seară o petrecem într'un mod deosebit. La masă mai avem printre alții pe D-l Pavelescu Dimo, care cu părere de rău—spune—că va trebui să se despartă de noi.

Mai mulți ziariști italieni iau parte și ei, dorind să ne cunoască mai bine. Imnul lui Garibaldi îi înflăcărează și ne roagă să cântăm imnul nostru regal. Nu mai eram niște simpli excursioniști, veniți să petreacă departe, în o țară străină; eram frații lor, veniți pe deoparte să-și vadă locul de obârșie, pe de alta să se instruiască și să dureze o cât mai strânsă unire sufletească între cele două națiuni surori.

Paul G. Rarincescu
Cl. VIII Mod.

REMINISCENȚĂ....

Eră în Aprilie. Una din rarele zile în care și natura și omul sărbătoresc revenirea primăverei, amortită de vrăjile iernei geloase.

Venezia îmbrăcăse atunci, o mantie regală de aur, bătută cu diamante și mărginită cu un larg chenar de azur, limpede ca cerul Italiei.

Valurile și vălurețele aurii cu scăripi de diamant se legănau ritmic, purtând
ici, colo, albe flori plutitoare—în formă de corăbii,—sau negre flori de doliu—sub
forma poeticilor gondole,—dând un parfum delicios și o coloare variată acestei
lumi de vis ...

Ne întorceam de la Lido. Eram cu încă vreo doi colegi. Ne bucuram din tot suflul de minunata și nouă priveliște ce ni se infățișa.

Eram nerăbdători; de ce oare? Să ajungem mai repede la Venezia? Nu.

Pe acelaș vaporăș știam că este unul din glorioșii reprezentați ai poeziei noastre. Nci Români, dânsul deasemenea; cu toții pe acelaș pământ străin, atât de departe de patria noastră, iată ceia ce încălzia atâtă nerăbdarea noastră.

Să se scările, vine.

Atât de cordial, atât de prietenos se îndreaptă către noi; credeam că poet, cântat de o lume, slăvit de critică, va avea o oare-care mândrie în glas, în atitudini.... dar ne-am înșelat.

La muzica ropoitoare a valurilor, la cadența sunetelor ce undele voioase lovind vasul o bat, adăogați o voce mlădioasă, dulce, tremurătoare—apoi priveliștea aceia meridională, cu soarele cel strălucitor, cu Venezia cea bogată, cu marea cea neliniștită, cu licăririle de diamant.....

Incepuse poetul să ne vorbească. În fraze frumoase, curate, legănătoare, ne

aduceă aminte de țara cea vecină cu noi, cea asuprită, cea îndurerată, a fraților noștrii de dincolo de munți. Ne vorbiă convingător, ne spuneau că ar fi bine să-i vizităm cât de des, să aducem și noi un pic de mângâiere în casa Românului.....

Durerea cu care ne vorbeau, sufletul curat, limpede, ce se oglindeau în spusele lui, își arătau îndată cu cine vorbești.... martirul poporului, unul din mulții martiri ai Ardealului, cel ce a suferit atât și mai sufere încă, acela care cântă :

«La noi sunt codrii verzi de brad
 «Și câmpuri de mătasă
 «La noi atâția fluturi sunt
 «Și-atâta jale'n casă.
 «Privighetori din alte țări
 «Vin doina să ne-asculte;
 «La noi sunt cântece și flori
 «Și lacrimi multe, multe.....

Si noi ne simțiam atât de bine și vaporul ne legăna și marea murmură dulce și totul era limpede și atât de poetic în jurul nostru ; un vis, un vis frumos... Vocea spuneau duios mai departe.....

Dar îndată vaporul se oprește, ne scoboram și totul a încetat... o strângere de mâna, un adio sau la revedere și s'a isprăvit....

San Marc sună orele 6. Palatul dogelui iă reflexe purpurii, marea își schimbă mantia de aur într'una de purpură cu sticliri orbitoare de rubine,—totul e fantastic, ca'n povești....

Inceputul cu încetul tabloul pălește, se întunecă deabinelea și în zgomotul orașului, în mișcarea trecătorilor, d'abiă se mai audă muzica tremurătoare, dulce a mărei, părându-ți-se mereu că tot mai distingi și o voce moale, duioasă de poet....

1913.

M. Mohr cl. VIII R.

Andrei Mureșeanu

Eun obiceiu frumos și totodată necesar, ca datele mai însemnate din trecutul popoarelor, din viața oamenilor mari sau a unor instituții, să fie serbate în anumite cadre mai largi, dând prin aceasta o importanță mai mare unor idei și stabilind și anume tradiții culturale, care sunt o forță în viața popoarelor.

De multe ori însă vremea așterne uitarea și uneori nepăsarea în ceia ce privește un fapt, un nume. Vremea ridică în slavă pe unii și tot ea așterne vălul nimicitor al uitării peste alții... .

In anul acesta ar fi trebuit să avem un jubileu : Jubileul de o jumătate de veac dela moartea celui ce s'a numit Andrei Mureșeanu. Dar și de data asta, timpul și poate și evenimentele petrecute, ne-a făcut să nu ne mai aducem aminte de acel ce cândva a strigat «Deșteaptă-te Române» îndem de care poate, va mai avea nevoie și generația viitoare.

Mulți vor fi—mai ales din generația Tânără,—cari să nu-l cunoască pe acel la al cărui glas vibrător, întreg poporul Românesc s'a sculat până la unul cu «acelaș gând» și a pornit să ceară stăpânitorului asuprior, libertatea de care avea mare nevoie.

Născut în timpuri de lupte grele, născut cu ura contra stăpânului, crescut în focarul românismului — Blajul, — primind de pe același bănci cultura românească de unde o promise și Petru Maior, George Șincai, Cipariu și alții, au făcut din el un patriot dezinteresat, un depozitar necontestat al culturei românești.

Fiind primit ca colaborator la «Gazeta de Transilvania» și la «Foia pentru minte, inimă și literatură» — cari erau sub conducerea vărului său Iacob Mureșeanu, fundate însă de George Bariț — își începe activitatea lui politică și literară.

Evenimentele dela 1848 îl atrag în lupta pentru câștigarea drepturilor nemului românesc, unde omul politic nu se desparte niciodată de poet. „Răsunetul” care mai târziu devine «Marșul anului 1848» apare, producând o încurajare și un dor de luptă mai mare în rândurile românilor asupriți. Poezia care a reușit să fie expresiunea acelei agitări, apăruse și lovise acolo unde trebuia. Dar și

Mureșeanu care până acum era bine văzut în cercurile conducătoare, începând a fi persecutat și pus sub supravegherea poliției ungurești. După ce la 1850 reușește să fie numit ca redactor la buletinul oficial al Transilvaniei, la 1860 este pus în disponibilitate și nevoit să se întoarcă la Brașov (până acum fusese la Sibiu unde-și petrece ultimii ani ai vieței).

Dela el ne-a rămas o colecție de poezii, cari, aproape toate sunt slabe, pline de străinisme, având o limbă greoaie. Dintre toate «Răsunetul» e cel mai bine reușit. În acele momente de fierbere s'a simțit în adevăr inspirat și arătând suferințele din trecut ale poporului român, predică pentru viitor «unire în cuget și în simțiri.»

Poetul care începuse cu «Fetița și păsărica» câștigă cu «Răsunetul» laurii triumfului.

Termin, cu convingerea deplină, că mi-am făcut datoria unui simplu cronicar care ține să arate importanța acestui fapt,—împlinirea a 50 de ani dela moartea lui—fapt care aduce aminte de luptătorul dela 48 și de poetul care ne-a dat un «deșteaptă-te Române».

Focșani.

G. G. Tomescu, invăț., part.

Moș Grigore

„ — De câte ori îmi revine în minte chipul lui Moș Grigore, mă întristez fără să-mi dau seamă de ce”.

Ionel Crișu își aruncă privirile împăienjănite de oboseală spre fumul de țigară ce se ridică în spirală făcând colaci și acoperind tavanul ca un nouaș alăbăstriu.

— „Ei dragii mei,—copilăria mea este legată de atâtea întâmplări!

Mă credeți voi în fiecare an când văd frunzile îngăbenite, ce încep să călătoriască în voia vântului, cântând prin foșnet propriile lor misericordii, mi-l amintesc pe Moș Grigore.

Era cam pe vremea culesului viei, prin Octombrie.

De atunci îl știi.

Da—parcă-l văd —bătrân, cam trecut de jumătatea sutei, înalt, cam adus de spete, cu părul argintat, cu ochii de un albastru spălăcit și cu picioarele vărăte în niște ciubote înalte și largi.

De la început ni-am iubit, și el pe mine și eu pe el.

Parcă-l văd așezându-se turcește.

Își scotea tabacul—un praf verde, care-l trăgea pe nas, strănutând așa de tare încât adesea ori îi se roșiau obrajii, nasul, până chiar și urechile.

Il priviam urmăindu-i ori și ce mișcare ca și cum ași fi fost în fața unor lucruri interesante și ne mai văzute.

Mă lua adeseori pe brațe, mânăindu-mă cu mâinile sale aspre și înegrite.

Așa treceam, mă băeți! —zilele friguroase de iarnă.

Când însă începea zăpada să se mai topiască prelungându-se nenumărate părăiașe pe sub crăpăturile ghețușului—atunci—tare era frumos.

Soarele, adeseori, eșea, aruncându-și razele sale bolnăvicioase și înveselind priveliștea tristă a grădinei.

Și fără să-mi dau seama iată că sosiă și primăvara. Ce bine era de mine pe vremurile acelea. Moș Grigore mă lua cu el prin grădină la curățit copaci. De acolo mergeam la găini și la gaște.

Așa de mult le îngrijă încât de multe ori rătuștele nu-l mai așteptau să se ducă să le dea de mâncare ci veneau deadreptul la el în cămăruță.

Întâmplarea făcuse ca o rândunică să-și clădească cuibul într'un colț al odăiei intrând prin geamul ce nu mai există.

Câtă plăcere simțiam privind aceste păsărele drăgălașe care veneau aducând în cioc câte un vârf de paiu.

Când rândunica, când rândunelul înveseleau odăia tăcută și intune-coasă prin ciripitul lor.

Intr'o zi stam atent, gândindu-mă, cum de se petreceă totul la aceste fințe cu atâta chibzuință.

Am prins să-l întreb pe Moș Grigore:

„De ce moșulică rândunica și cu rândunelul se iubesc aşa de mult? de ce este rândunelul aşa de milos încât clocește pentru rândunică?”, Moș Grigore se uită spre mine având în privirea lui un zâmbet dureros.

— Ei, cuconășule, aşa-i lumea.

Cine trebuie să aibă cap-n'are.—Și care n'ar avea multă nevoie de el, D-zeu i la dat.

Vezi matale câtă unire este la păsărelele acestea. Ei bine, la oameni nu-i aşa!

Eu sănt bătrân și-i cunosc aşa de bine. Pot spune că am trăit cât două vieți de om și totuși—tot singur am rămas.

Lighioanele astea—zău!—au parcă mai mult suflet decât oamenii.

— Dar pentru ce moșulică?

— Pii! Când ai să fii și matale mare ai să vezi câtă dreptate aveam.

Am ajuns să cred că în viață, să nu faci bine nimănu—căci rău culegi. Omul este răutăcos și pismaș!

Doară îl ajuți cu ceva—in loc să-ți mulțumiască și să fie și el mulțumit—te urăște și mai mult.

Pe el nu-l încântă bucuria că l'ai ajutat. Necazul că n'are și el—ceia ce tu posezi—îl face să te urască.

Deci care va să zică, un dușman mai mult pe lume.

Eu sănt mai mulțumit să-mi urmez calea pe care merg din tinerețe.

Să n'am nisi în clin nisi în mâne că cu nimeni. Nu știi câtă mulțumire îmi fac însă lighioanele acestea. Când simt că mă apropii să vezi cum vin împrejurul meu!

Mai mare plăcere.

Doar ele îmi mai intineresc și mai înveselesc câte odată sufletul.

Mă crezi, tot ce am, tot ce căștig împart cu ele. Dacă mi-aș fi legat viața cu cineva pe lume ar fi fost tare rău.

Ori m'ar fi urât și atunci nu mi-aș fi găsit liniștea nicăeri, ori m'ar fi iubit și vai! ce-ar fi fost când ar fi sosit odată și odată ziua de despărțire. Mi s'ar fi părut că se rupe ceva din trupul și sufletul meu.

Dar aşa—singur, îi mai bine.

De când m'am scărbit de viață au trecut două zeci de anișori și pot să mai treacă încă pe atâta că n'am să-mi leg sufletul de nimeni pe lume.

Mai bine singur, singur îmi trag păcatele, singur îmi împart bucuriile.

—Mă iubesc pe mine însu-mi aşa de mult, mă simt aşa de stingher pe lume și totuși—m'ar fi parcă teamă să mă apropii cu inima de cineva.

Când ai să fii și matale om mare, ai să vezi că moș Grigore spunea o vorbă dreaptă..

Și aşa treceau zilele, aşa poveştele lui Moș Grigore îmi intrau în cap. Adesea ori nu-l înțelegeam și de multe ori rămâneam mirat văzându-i privirile îndurerate și zâmbetul trist ce-l avea veșnic pe buze. Odată îmi amintesc că l-am întrebat :

„De ce, Moș Grigore, de ce nu râzi și matale cu poftă măcar odată ?,”

— „Cuconașule, am râs și eu pe când numărăm anișorii matale. Când inima-mi era de flăcău, toate mi se păreau dulci, ori și ce copac, ori și ce păsărică parcă 'mi spunea : „Fii fericit, lumea este a ta și tu al ei.”

Dar acumă am îmbătrânit, nici lumea nu este a mea nici eu al ei.

Despărțit am fost, sănătățam să rămân.

Mă simt mai bine singur căci când oi muri, nimeni n'are să verse lăcrimi pe urma mea și nici eu n'am să jelesc pe aceia ce i-aș lăsa singuri pe lume. Am să-mi zie : am trăit pentru mine...

Vorba lui era tulburată de măcaitul rătuștelor care veneau la mămăliguță.

Moș Grigore tăcu, se sculă în picioare, ducându-se spre lădița de unde scoase câteva fărămituri de mălai. Abia măntuia cu ele, iată că venea și Parizachi. Dând din coadă, se apropiă de moș Grigore, și căt ai clipe din ochi—țop!—ii era pe brațe.

Bătrânul îl strângea la piept ca pe un odor, mânăindu-i părul mătăsos cu mâna lui aspră.

Să mă credeți—parcă-l văd și acumă cum îl priviu—da.... căuta parcă să ghicească, ce gândește cățelușul în acele momente, să vadă ce spun ochii săi sticloși.

Deodată își aruncă ochii săi albastri spre mine :

-- „Zău că așa vrea să fiu în locul lui Parizachi. De m'ar iubi cineva pe lume cum îl iubesc eu pe el, a-și putea spune că sănătun om fericit... Adesea ori își aprobia obrazul său zbârcit de botișorul cățelului. Atunci doar din ochii săi spălăciți de lacrimi eșiau priviri mai fericite....

Ionel Crișu privi pe toți din prejuru-i.

Căută parcă să-și amintească ceva. Cu o voce aproape plângătoare spuse :

— „Așa, măi băeji, au zburat anișorii copilariei mele. Acum iatămăs om în toată firea. Nu mai sănăt copilașul de odinioară pe care-l povătuia moș Grigore.

Am ajuns să cunosc și eu lumea. Nu sănăt bătrân—mai am încă de trecut prin multe—și totuși de pe acumă mi se adeveresc vorbele bătrânu-lui meu povățitor.

Singur să fii, n'ai nevoie de lume. Nici tu al ei, nici ea a ta. Am ajuns să judec ca un om matur. Înainte de a face ori și ce lucru îi caut urmăriile—și când cauți prea mult în tainele viitorului devii incapabil să mai ei o hotărare bună în viață.

Privesc întotdeauna mai departe decât credeți. M'am convins că totul se termină în lumea asta, prinț'o durere. Chiar cele mai mari mulțumiri, aduc adesea ori cu ele cele mai sfâșietoare suferință.

Te întristează chiar faptul că va ajunge o zi când n'ai să poți fi fericit ca odinioară.

Chiar când se întâmplă imposibilitatea să fii mulțumit din toate punctele de vedere, ajungând să nu mai ai nimic de dorit—totuși, sufletul tău nu

este fericit. Ai teama zilei de mâine, teama zilei care îi-ar putea răpi ce-a ce ai azi. De multe ori teama aceasta te frământă mai mult chiar decât suferințele și lipsurile mizeriei. Mai bine să duci o viață fără de nici un ideal.

Să nu dorești nimic—nimic să nu speri. De vei avea norocul să căștigi ceva—să nu te fericești, căci precum întâmplarea îi-a adus mulțamirea, tot ea îi-o răpește.

Fericirea este o clipă, nemulțamirea-i veșnică.

Totdeauna ai ceva de dorit căci cât de sus ai fi tot mai sus vrei să te înalți.

Omul este ca și pilotul care sboară prin albăstrimile cerului.

Ca și el cu cât este mai stăpân pe aparat, cu atâta vrea să facă mișcări mai teribile, să se sue tot mai sus.

Dar vai! vine și prăbușirea.

Să mă credeți măi băeți.... vreți să fiți fericiți, nu sperați niciodată în nimic, nu vă legați cu nimeni pe lume, nu considerați binele o fericire ci ca un lucru natural pe care azi îl ai, mâine sboară.

Ca vorba lui Moș Grigore; nici lumea a ta—nici tu al ei...

Ioan Crișu era schimbător.

Tot sângele i se suise în obrajii.

Ochii îi scânteiau de viață și durere.

... Să schimbăm vorba măi băeți!

Ia să spună vreunul din voi o pățanie care să ne facă să rădem.....

Iași 15 Octombrie 1913.

Vespasian V. Pella elev cl. VII modernă.

Liceul Internat „C. Negrutzi”.

In umbra zidurilor

(Octavian Goga)

Noul volum a D-lui Goga mi-a deșteptat o adevărată curiozitate sufletească, manifestată prin dorința de a cunoaște poeziile sale, de curând apărute, și am simțit o mare placere citind versurile curgătoare și pline de atâtă farmec și frumusețe; lucrare de mare merit și care scoate în relief erudiția și talentul Tânărului poet ardelean.

L-am cunoscut până acum ca poetul țărănimiei asuprите, unde vigoarea luptătorului, cloicotul aprig al patimei, patosul zguduitor al exprimării, ne-a deșteptat conștiințele; cântărețul familiei și al satului unde auzim aceiași melodie, suferinței naționale, poetul naturei unde se cuprind aceleasi speranțe și gândiri cari fac particularitatea poetului Octav. Goga.

Nota caracteristică a acestor poezii este naționalismul, struna ce vibrează mai mult este aceia a suferințelor și durerilor neamului românesc, și a speranțelor lui. În el se încheagă jalea tuturor, cântarea pătimirii obștești. În sufletul său se oglindește durerea unui neam întreg, în glasul lui răsună o jale și o prevestire a apropiate-i zile de sărbătoare.

Ultimele sale poezii, m-au făcut să recunosc în el calilăți, până acum necunoscute, idei și eugetări neexprimate, cari trăresc și mai mult valoarea operei lui Goga.

Privirile sale se îndreaptă către o lume nouă, și strigătul său se aude tot mai domol și mai înăbușit. În noua sa poezie numai foarte rar se observă omul de acțiune și de luptă. Orizonturile par a se mai restrângă în intensitatea lor și idei cu totul noi călăuzesc mintea Tânărului poet.

Lasă la o parte versurile în care vrea să fie luptător, răzbunător al neamului, și o poezie mai intimă, care se mărginește în hotarele lumei sale sufletești, predomină noul său volum „In umbra zidurilor”.

Parfumul suav al frumoaselor și zgomotoaselor zile din apus, frumuseștile și bogățiile nesfărșite ale Parisului, stăpânește firea delicată a poetului.

*La geam îmi cântă 'n ritmuri cadențate
Haotica Parisului năvală,
Când o ascult în goana-i triumfală
Simt inima pământului cum bate.*

Este desgustat de această viață zgomotoasă unde lumina se izbește de păcat, și compară metropola lumii cu o „putredă cetate”.

Comorile și toate podoabele lui neprețuite îi amintește țara pe care a lăsat-o departe și satul său natal.

*Dar noptile când umbre moi se lasă
Sîn jur de mine urlă •Babilonul,
Eu mă visez în sat la noi acasă.*

Sentimentul înstrăinării de ai săi, pe cari îl are ori de câte ori revine în satul său, între ai lui, din lungile-i călătorii, se întrezărește din când în când în poezia sa.

„*In Muzeu*“ câtă afișitate, câtă străduință își pune el ca să redea mai bine acea emoție sau mai bine zis acel cutremur care te cuprinde când te află în mijlocul atâtori martori ai timpurilor trecute.

*Lăcaș cernit al trecerii eterne,
Trist sarcofag al vremii adormite,
Tú jalnică posomărâtă urnă,
Ce-aduni cenușa gloriilor stinse,
Sub bolta ta mi-e frig și mă cutremur.*

Adunate la un loc, moaște neclintite care înainte vreme însăpmântau o lume, mărturii ce-au mai rămas din strălucirea unei vremi apuse, nici un suflu, nici o mișcare nu mai fac și un văl cenușiu parcă cuprinde aceste câteva rămășiți, iar liniștea mormântală plătește pe deasupra tuturor.

Cu câtă cucernicie și pornire sufletească ne descrie pe Isus răstignit, cu figura Lui blândă, zâmbetul Său blajin, iar la poala crucii, Maria frângându-și mâinele și gemând de durere.

*Ce blând se uită chinuitul
De sub cununa lui de spini,
Lumina resemnării mute
E scrisă'n ochii lui senini.*

In mijlocul acestor lăcașuri, unde culori dulci se resfață în toate părțile, vederea mamei îngenunchiate la picioarele fiului ei, îi amintește de satul său și de mama lui rămasă singură, și se întreabă :

*Ce-i fi făcând acum, o mamă
Acolo'n satul din Ardeal?*

In locul priveliștelor de primăvară, al naturei surizânde și zgomotoase, tablouri triste și chiar duioase apar în noua sa poezie, infățișând peisage de toamnă și de amurg.

Ceva cu desăvârșire firesc, pornit din natura intimă a sufletului, caracterizează cele câteva pagini restrânse la un loc sub numele de „*Cântă apele*“.

Sunt o serie de suflete mai sensibile pentru care sunetele produc pe lângă senzațiuni auditive, senzațiuni luminoase și de colorațiune; este o stare anormală, maladivă, dar care face pe individul care percepse astfel de senzațiuni să guste și mai mult din farmecul extatic al artei și literaturei.

Tipuri din Ardeal

Dăruit Revistei de V. V. Pella cl. VII Iași

Așa de pildă poeziile „*Cântă apele*” produc o serie de senzațiuni vizuale care ne farmecă. Câtă duioșie, ce frumusețe și ce colorit nu pune poetul în aceste versuri :

*Amurgu-și flutură'n albastru năframa cu argint țesută
 Și tot mai rar își bate marea răsufletul domol de pace;
 Noi ocrotim atâta cântec acum când buza noastră tace,
 Când mânilor îngemănate se strâng și-și spun povestea mută.*

Frumusețea acestor versuri o găsim în toate poeziile lui, și Tânărul poet ne apare acum ca cel mai desăvârșit poet, veșnic înamorat de fire, veșnic în căutarea a noi orizonturi, orizonturi care să-i producă noi senzațiuni.

Dar strigătul său de durere n'a amușit, către scânteia vechi luminează din nou sufletul său sbuciumat, pe care el singur le numește „*Coarde vechi*”.

Își aruncă privirea asupra plugarilor, către acești muncitori urziți din lacrimi și sudoare, care numai ei singur vor ști să-și facă dreptate. Plugari cu palme arse în a căror suflete, trăește o sfântă datorie, un viitor apropiat. Focul răzbunării e atât de mare și de arzător încât topește chiar și fiarele plugului.

*Veniți în horă de frăție
 Străvechii câmpului străjeri,
 Ce-o ocrotiți de-o veșnicie
 A muncii rodnice dureri.
 Veniți, plugari, veniți oștenii
 Celui mai vechiu și sfânt război,
 Tovarași buni ai Consânzenei,
 Veniți cu noi!*

Cu cât entuziasm și cu ce mandrie își evoacă „*Strămoșii*” cari le-au lăsat să împartă „din moș în moș, din tată în tată, o ură nepotolită, o dreaptă judecată“.

Iar contesei de Noailles care a declarat că nu e Româncă și că nu cunoaște cătuși de puțin România, îi amintește de strămoșii ei Brâncovenii, și-i arată legăturile de sânge ce ne înfrățesc.

*Tu ne-ai uitat, tu din strigarea noastră
 Nu știi nimic, nimica nu te doare,
 Nici Dunărea nu-ți plângе la fereastră
 Nici munții mei nu pot să te 'nfioare*

Cu câtă discreție și delicateță nu desvalue misterele acestei lumi pline de atâtea dureri și ne introduce în lăcașul obscur de unde putem zări râurile săngerările ale sufletelor.

*Iar noaptea când cade și ceața se lasă,
 Tu trageți oblonul, n'ai mărturii
 Și atunci sub tavanul ascunsei chilii
 Despădură-ți taina ce'n suflet te-apasă,
 Stropind-o cu lacrimi de ciasuri târziu....*

Depart de țara sa, departe de plaiurile iubite de dansul, poietul nu le uită, și în accente calde cântă întoarcerea sa în mijlocul fraților.

Parte din poeziile lui sunt „*Cântece*” în care e închis fie un sentiment

de duioșie, fie de regret, sau de melancolie, unde reînvie farmecul unor vremuri apuse, farmec care apare învesmântat în hlamida unor trecute vremuri.

Natura posomorâtă, o toamnă friguroasă, lumina palidă a soarelui, intunericul care se lasă curând, frunzele îngălbinate cu suspinul lor care moare, toate acestea caracterizează noua poezie a lui Goga.

Poetul închie volumul cu versuri cari ne fac să înțelegem că privirile sale sunt acum îndreptate în alte părți, către noi tendințe literare și că sufletul său caută noi orizonturi.

*Dar dintr'un suflet ce se frânge
Rămân aceste versuri rupte
Ca niște picuri grei de sânge
Stropiți pe câmpul unei lupte.*

Poezia lui Goga e ceva cu totul natural, o limbă curat literară, căte-o dată aspră, versuri sonore, în care găsim multe particularități ce nu se găsesc la nici un alt poet.

Muzica limbei sale sună ca un clopot de argint, în care e amestecat și mult aur,—sobru și duios, cum e firea Românilui.

Note particolare nu sunt nici în fondul estetic, nici în concepțiuni, ci consistă în fondul particular de-ași întrupă concepțiile. Cu toate astea se găsește și ceva comun în aceste deosebite feluri de a întrupă, și ce e comun e românesc.

Ceia ce vrea să exprime, exprimă frumos și căte odată foarte frumos. Fondul cât și forma poezilor se deosebesc printr'o îngrijire aleasă, aşa fel încât aproape nimic nu-i neglijat în poezia poetului nostru.

Sub cerul înourat ai Transilvaniei, în mijlocul poporului care-l preamarăște și care-l măngăie cu toată iubirea lui, Tânărul poet poate făurește acum noi mărgăritare cari vor înbogăți literatura noastră, noi podoabe cărora li se potrivesc minunat de bine versurile lui Horatius :

*Am ridicat monumente mai tari ca timpul, mai înalte ca regeștile piramide,
și pe care nici șirul anilor fugători, nici ploaia nu le va nimici.*

Focșani, 8 Noembrie 1913.

Jean I. Rădulescu cl. VII M.

Ceva despre importanța limbii latine

Invățământul nostru e aşa fel constituit în cât o parte din studii, produse ale științelor aşa zise, *exacte*, să înrăurească mai mult asupra intelectului, contribuind în mare parte la formarea simțului practic și dezvoltarea spiritului de observație; aceasta rezultă din faptul că, neavând o sferă de idei aşa de întinsă, combinată cu emoții estetice, nu influențează în mod imediat asupra eului nostru.

Științele neexacte, având o sferă de idei mai vastă și prin aceasta influențând mai puternic asupra sufletului, contribue foarte mult la formarea caracterului nostru, îndeplinind rolul unor adevărate mijloace educative; dar aceste calități dacă sunt caracteristecile științelor neexacte în general, nu e mai puțin adevărat că limbile sunt acelea ale căror rezultate formează qintezenta acestor calități; în adevăr, vorbind de limbi și mai ales de limbile clasice, vom observa că ele intrunesc într'adevăr maximum de putere educativă, prin însemnatatea celor expimate, și prin puterea de viață, care există în dosul fiecărui cuvânt. „Antichitatea și studiul ei, după cum spune D-l Maiorescu, nu ne dă o lume strecurată și modificată prin creerii vre-unui individ pronunțat, ci ne dă lumea simplă și, șdevarată, precum este ea însăși. Aceasta este calitatea nemuritoare, care impune spiritului junimei studioase direcțiunea cea mai sănătoasă, care îi deschide un câmp întins pentru activitatea rățiunii, însă i-o supune tot deodată subt legea naturei lucrurilor sau a adevărului și astfel îi tae din rădăcină observațiunea egoismului. Această calitate este puternicul argument, pentru care studiile clasice au fost până acum nutrimentul principal al inteligenței în omenire și vor rămâne încă în totdeauna până când va fi vorba de bine, de adevăr și de frumos.“

Iar Eminescu: „Fixat odată pentru totdeauna, ne mai putându-se schimba căci aparține unor timpi de mult încheiați, spiritul antichității e regulatorul statologic al inteligenței și al caracterului și izvorul simțului istoric.“ —

Trecând acum dela limbile clasice în general, la limba latină în special și considerând treptele pe care le pășește învățământul acestei limbi din primele clase și până'n ultimel, găsim că'n cursul inferior de liceu se insistă mai mult asupra gramaticei și se are în vedere pe lângă pregătirea necesară trecerei în cursul superior și înrudirea formelor gramaticale românești cu cele latinești; prin aceasta se face, dacă se poate spune, probă invederată și imediată despre originea latină a limbii românești. —

In cursul superior, dându-se mai puțină importanță părței gramaticale, se insistă mai mult asupra lecturei, lectură care tinde la înțelegerea, pe cât e cu puțință a operilor clasice. Dar limba latină predată nouă elevilor din secția clasică sau modernă, are nu numai această menire de altfel destul de grea. Prin predarea ei căpătăm un fond de cultură mai puternic, cercul cunoștințelor noastre se largeste; prin partea poetică pe care o facem din autorii latini, spiritul nostru se inviorează, inima noastră tresare de plăcere, la cetirea frumuseștilor eterne din autori ca Virgiliu sau Horatiu. Cine din cei cari au tradus odată pe Virgiliu nu o să-și aducă aminte cu admirație de frumoasele versuri din Georgice sau din Eneida, versuri a căror imagini poetice par adevărate boabe de mărgăritar, răspândite de o mână de artist..... Gine nu-și va aminti de frumoasele precepte din amicitia lui Cicero, expuse într-o formă aşa de măiastră?....

Au fost poeți destul de însemnați, cari, răpiți de farmecul limbei latine, au cultivat-o aşafel, încât au ajuns să poată vorbi și scri latinește. Printre acestea putem cită pe Boileau, Dante, Boccacio, Petrarcha și mai pe toți servitorii evului mediu; dar viața poporului roman, prezintă atâtă interes, virtuțile lui cetățenesci au fost aşa de mari, încât autori ca Racine, Corneille, se văd doritori de a trata în operile lor, aceste calități superbe.

— Și cum nu ne-ar fi nouă, elevilor, de folos acest învățămînt al limbei latine, când el pe lângă frumuseți neînchipuite, ne dezvăluie fapte de-ale poporului roman, care pot să ne servească ca lecții de virtute cetățenească; și oare nu se mai știe ca adevăratul fundament al unei culturi, este prin excelență cunoașterea literaturii clasice îndeaproape și aprecierea operilor de artă antice?

— Popoarele cari n'au nici cea mai mică legătură cu poporul roman, precum și poporul german, de exemplu, s'au grăbit să cultive limba latină, dându-i primul loc în învățământul lor. Deacea vedem ieșind din sânul poporului german cei mai buni latiniști.

Și dacă limba latină prezintă atâtă interes pentru popoare care n'au nici în clin, nici în manecă, cu poporul roman, ce ne rămâne nouă de făcut, care suntem poporul favorizat de providență între atâtea alte popoare, noi, cari suntem urmașii poporului roman din Dacia traiană!.... Limba latină să ne serve nu numai ca opera a frumosului, reînprospătând prin aceasta, sau, mai bine zis regenerând forțele noastre intelectuale --, dar să ne serve și ca lecție de mărturie a originei latinei a limbei române, studiind limba latină vom vedea din ce în ce mai bine asemănarea dintre formele românești și cele latinești; vom învăța să ne cunoaștem mai bine.... Și..., dacă popoare ca Rușii, Sârbii, Turcii, Ungurii sau Bulgarii nu văd în ea nici un bine pentru că ei nu sunt urmașii poporului roman.... noi Români, reprezentanți celei mai strălucite ținări, găsim că trebuie să cunoaștem limba strămoșilor, căci altfel pe nedrept ne-am numi urmași de ai vechilor Romani.

Focșani

N. Mavrodiin
cl. VII M.

Din însemnările unui voluntar

Cum începea soarele să se coboare spre orizont, se isprăvea și treaba în baterii. Acum se duceau unii prin sat ca să se aprovizioneze cu ouă, lapte, brânză de pe la bulgari. Unii se învârteau în jurul ceaunelor unde se făcea mămăliga; alții cu gamela în mâna, așteptau ca să le vie rândul la împărțitul mânării dela cazan. Mâncarea era dată pe echipe și după ce să isprăvea cu împărțitul ei, îi vedea pe toți în fața corturilor, făcându-și câte o cruce și pe urmă înghițând de zor, din fieritura ce le aburea înainte.

Și la masă domnea veselia, caracteristică românului. Unul zicea o glumă, altul zece și aşa, pe negândite, trecea vremea.

După masă venea rândul distracțiilor. În bateria noastră era un viorist „Bădăluță“ care și luase în campanie și „instrumentul“ după cum zicea el.

Era simpatia tuturor soldaților.

Intreaga lui ființă te invita să zâmbești.

Potrivit la stat, cu față bronzată, cu mustățile răsucite îngrijit, cu ochii negri, focosi și plini de patimă, ne dădeă icoana adevăratului läutar.

După masa de seară, aproape în totdeauna îl vedea cu vioara la subțioară mergând să cânte soldaților, căci aşa era ordinul de sus. Cum îl vedeau soldații, se strângeau grămadă în jurul lui. El se așeză tacticos de-și acorda vioara și cu gesturi măsurate începea să cânte bătuta sau brâulețul. Pe dată soldații se aruncau la joc, chiind voinicește.

La început și cânt și joc, mergeau cam încet, cam anevoie, dar după câțiva timp, începea să se desghețe mâna lui Bădăluță și să se încălzească picioarele jucătorilor. Fiecare căută să arate cum să joacă în sat la el și fiecare căută să-și întreacă pe vecin prin mișcări iuți și meșteșugite.

Ti se părea că totul joacă și că nimic nu ar putea să reziste viorii măestre a lui Bădăluță, pe care el o mânuia cu mișcări repezi, sacadate și cărora le răspundează ropotul sutelor de cizme, ce băteau pământul de-l cutremura. Toți sunt veseli, toți sunt îmbujorați la față și aceștia sunt aceia cari la chemarea patriei, au lăsat secerile din mâni și au alergat să o apere.

Aceștia sunt aceia, cari poate mâine nu vor mai vedea lumina zilei.

Dar din ce în ce cercul jucătorilor se micșorează și peste puțin timp nu mai

rămâne de cât cel mai tare la joc, care fascinat parcă de cântul focos al lui Bădăluță, mai continuă încă.

Dar și cântăreț și jucător au obosit. Au încestat amândoi, și acum soldații încet, încet, se împrăștie pe la corturile lor.

Toți se pregătesc pentru odihnă; lăsându-se pe poalele corturilor, fiecare începe să povestească, de cele ce a lăsat acasă.

Deodată, tocmai când credeai că liniștea o să aducă somnul pe ochii umezi de lacrimi ai camarazilor, vioara lui Bădăluță se aude, de data asta, suspinând jalnic. Se strâng soldații din nou în jurul lui, însă de data asta sfioși parcă.

Toți se așeză jos în jurul lăutarului, care, chincit, stă în fața cortului și cântă. Și în liniștea nopții, luminat de lună, Bădăluță apare celorlalți ca un om supranatural, pe care trebuie să-l respecte și să-l venereze. Și degetele abia mânăgâie strunile viorii și melodia cântată mișcă sufletele până și la cei mai nesimțitori.

Și când te gândești că numai vioara lui era vinovată de starea anormală a sufletelor celor din jurul lui, că numai el stăriu dorul de mamele și nevestele lor, de părinții și copiii lor. Acum fiecare se vedea în mijlocul celor de acasă, sau cu secerea în mână răsturnând aurul câmpurilor. Și grâele și porumburile luminate de lună, amintea tuturor despre mănoasa noastră patrie de care erau aşa departe.

A tacut și vioara. Și 'n amorțire stăteau câtăva vreme cu toții, cu ochii perduți în zare, apoi se duceau fiecare să se odihnească, intrau încet, pe brânci, în corturi și încurând treceau în lumea viselor.

Numai auzeai de cât, câte un „cine-i, cine-i, cine-i, stăi“, zis de santinelă vreunui soldat întărziat după treburi. Și acesta îl auzeai din ce în ce mai rar....

Horațiu Cărdăș
cl. VIII liceul „Unirea“
fost soldat voluntar pe timpul campaniei,

Lucreția Borgia

— V. Hugo —

Persoanele:

Dona Lucreția Borgia	Oloferno Vitellozzo
Don Alfons d'Esta	Rustighello
Gennaro	Astolfo
Gubeta	Prințesa Negroni
Mafio Orsini	Un portar
Jeppo Liveretto	Preoți
Don Apostolo Gazella	Seniori, pagi, gărzii.
Ascanio Petrucci	Șcena: la Veneția și Ferara.

ACTUL I. (Ocară peste ocară).

Partea I-a

O terasă a palatului Barbarigo din Veneția. O petrecere noaptea. În fiecare clipă măști, străbat scenă. De cele două părți ale terasei e palatul, splendid iluminat și răsunând în cântecul fanfarelor. Terasa e umbrată și acoperită de verdeață. În fund ceva mai jos, canalul Zenca pe care se văd trecând gondole încărcate cu măști și muzicanți; la trecerea fiecărei gondole se aude o sinfonie când grațioasă, când lugubră care se pierde în depărtare. În fund, Veneția, la lumina lunei.

Scena I.

Seniori tineri, măreț investmântați, ținând măștile în mână, vorbesc pe terasă.

Gubetta, Gennaro, îmbrăcat în uniformă de căpitan; Don Apostolo Gazella, Mafio Orsini, Ascanio Petrucci, Oloferno Vitellozzo, Jeppo Liveretto.

Olfeno

Trăim într'un timp în care oamenii îndeplinesc atâtea fapte îngrozitoare

încât nici nu se mai vorbește de ele; dar de sigur că n'a existat vreodată o întâmplare mai sinistră și mai misterioasă.

Ascanio

Un lucru ascuns făcut de oameni ascunși.

Jeppo

Il știu, domnii mei. L'am aflat dela vărul meu, Eminența sa, cardinalul Cariala, care e mai bine informat decât oricare altul. Știi pe cardinalul Cariala, acel care a avut o discuție cu mandrie susținută cu cardinalul Riario asupra războiului contra lui Carol VIII-lea, regele Franței?

Gennaro, căscând.

A! iată, Jeppo vrea să ne spună povești! Cât despre mine, n'ascult. Sunt destul de obosit și fără asta.

Mafio

Lucruri de acestea nu te interesează, Gennaro, și e foarte simplu de ce. Tu ești un brav căpitan aventurier. Porti un nume închipuit, nu-ți cunoști nici tatăl, nici mama. Nimeni nu se îndoește că ești nobil, se cunoaște după felul cum ții spada. Dar tot ce se știe despre noblețea ta e că te bați ca un leu. Se nu crezi că prin cele ce-ți spun vreau să te rușinez; doar suntem tovarăși de arme. Tu mi-ai scăpat viața la Rimini, eu pe a ta la podul Vicența. Ne-am legat cu jurământ ca să ne ajutăm și la primejdile ca și la dragoste, să ne răzbunăm unul pe altul când nevoe va fi, să n'avem de dușmani decât tu pe acei care-mi sănăt mie, iar eu pe acei care-ți sănăt tie. Un astrolog ne-a prezis că vom muri amândoi de aceiași moarte, în aceiași zi, iar noi i-am plătit pentru asta zece țechini de aur. Nu suntem prieteni ci frați. Dar, tu ai fericirea de a te numi simplu Gennaro, de a nu trage după tine niciuna din acele fatalități moștenite, ades legate de numele istorice. Ești fericit! ce-ți pasă de ceiace se petrece, de ceiace să aibă petrecut, atât timp cât mai sănăt bărbați pentru războiu și femei pentru plăceri? Ce-ți pasă de istoria familiilor și a orașelor, tie, care n'ai nici familie, nici oraș? Dar cu noi, Ghennare, vezi? e altcevă. Avem dreptul să ne interesăm de catastrofele întâmpilate în timpul nostru. Tații și mamele noastre au fost amestecați în acele tragedii și aproape toate familiile noastre sângerează încă.—Spune-ne tot ce știi, Jeppo.

Gennaro [se aruncă într'un fotoliu, în poziția unuia care ar dormi]

Să mă deșteptăți când va sfârși Jeppo.

Jeppo

Iată.—Suntem în o mie patru sute optzeci....

Gubeta (într'un colț)

Nouăzeci și șapte—

Jeppo

Da, da. Nouăzeci și șapte. Intr'o noapte de Miercuri spre Joi...

Gubeta

Nu. de Marți spre Miercuri—

Jeppo

Ai dreptate. În noaptea aceia un luntraș de pe Tibru, care se culcase pe luntrea lui legată de țarm, văzut ceva îngrozitor.—Eră ceva mai jos de biserica Sf. Ieronim. Pe lă orele 5 după miezul nopții, luntrașul văzut venind prin intuneric, pe drumul din stânga bisericii doi oameni căutând în dreapta, în stânga, îngrijiți; în urmă au apărut încă doi, apoi încă alți trei; cu toții șapte. Unul singur era călare. Noaptea eră destul de întunecoasă. La toate casele de pe malul Tibrului, afară de una eră întuneric. Cei șapte se apropiară de țarm. Cel călare și-a întors calul și luntrașul putu vedea lămurit două picioare care atârnau într'o parte, un cap și două brațe — cadavrul unui om. Pe când doi păzeau intrarea străzilor, alții doi luară cadavrul, îl legănară tare de două sau de trei ori și îl aruncară în Tibru. Când cadavrul fu acoperit de apă, cel care eră călare întrebă ceva, la care i se răspunse: da, monseniore. Atunci călărețul se întoarse cu fața spre Tibru și văzut ceva negru care plutea pe apă. Intrebă ce eră aceasta și i se răspuse: e mantaua monseniorului mort. Unul din grup aruncă cu pietre, mantaua se afundă. După asta, plecară împreună pe drumul spre Saint-Jacques. Iată ce a văzut luntrașul.

Mafio

O întâmplare tristă. Cine știe cine eră cel aruncat în apă? Cu calul? E straniu; asasinul în șea, iar mortul pe spinarea calului!

Gubeta

Pe cal erau cei doi frați.

Jeppo

Ai spus-o, domnule de Belverana. Cadavrul eră a lui Ioan Borgia; iar călărețul, Cezar Borgia.

Mafio

Borgia! O familie de draci! De ce oare, Jeppo, fratele își omoră astfel fratele?

Jeppo

N'o spun. Cauza omorului e aşă de scârboasă încât ar fi un păcat mortal numai vorbind despre ea.

Gubeta

Eu o să vă spun. Cezar, cardinalul de Valența, a ucis pe Ioan, ducele de Gandia, pentrucă amândoi frații iubeau pe aceiași femeie.

Mafio

Și cine eră acea femeie ?

Gubeta (stând mereu în fund)

Sora lor.

Jeppo

Destul, domnule de Belverana. Nu pronunță înaintea noastră numele acelei femei monstruoase. Nu este familie căreia să nu-i fi făcut o rană adâncă.

Mafio

Dacă nu mă îștel, e amestecat și un copil în toate acestea ?

Jeppo

Da, și un copil, pe care nu vreau să-l numesc și al cărui tată e Ioan Borgia.

Mafio

Copilul acela trebuie să fie bărbat acumă.

Oloferno

A dispărut.

Jeppo

Cezar Borgia e acela care l'a depărtat de la mama lui, sau mama l'a răpit lui Cezar Borgia ? Nu se știe.

Don Apostolo

Dacă mama își ascunde copilul, bine face. De când Cezar Borgia, a devenit duce de Valentinois, a trimis pe lumea cealaltă, afară de Ioan Borgia, pe cei doi nepoți ai săi, unul e fiul lui Guifri Borgia, prinț de Squilacci, celalt, cardinalul Francisc Borgia. Omul acesta e turbat; își omoară neamurile.

Jeppo

Doamne ! Vrea să fie singur Borgia și să aibă toate averile papei.

Ascanio

Sora, al cărei nume nu vrei să-l spui, Jeppo, nu e aceia care a făcut o cavalcadă tainică ? Voia să se închiză în mănăstirea Sf. Sixt, fără să se știe de ce.

Jeppo

Cred că da. Voiă se vede să se despartă de Ioan Sforza, al doilea soț al ei.

Mafio

Cum îl chiamă pe luntrașul cela care a văzut tot ?

Jeppo

Nu știu.

Gubeta

Îl chiamă George Schiavone și se ocupă cu transportul lemnelor pe Tibră până la Ripeta.

Mafio (încet, către Ascanio)

Iată un spaniol care știe mai bine decât noi, care săntem romani, afacerile noastre.

Ascanio (încet)

Nu mă prea încred în Belverana ăsta. Dar să nu cercetăm mai adânc acest lucru; poate că am dà peste ceva primejdios.

Jeppo

Ah, domnilor, domnilor ! În ce vremuri trăim ! Cunoașteți pe cineva care să fie sigur mai multe zile de viață lui, în biata Italie, cu războaiele cu ciumă și cu afurisiții ăștia de Borgia ?

Don Apostolo

Domnilor, cred că toți căți săntem aici trebuie să facem parte din ambasada republicei Veneția trimisă la ducele de Ferrara ca să-l felicite pentru reluarea orașului Rimini. Când plecăm la Ferrara ?

Oloferno

Hotărât după masă. Știi că cei doi ambasadori sănt numiți; ei sănt: senatorul Tiopolo, și generalul Grimani.

Don Apostolo

Căpitanul Gennaro va fi dintr'ai noștri ?

Mafio

Fără îndoială ! Gennaro și eu suntem nedespărțiți.

Ascanio

Am să vă fac o observație importantă, domnilor: se bea vinul de Spania fără noi.

Mafio

Să mergem la palat.—Ei, Gennaro ?

(către Jeppo)

Chiar a adormit în timpul povestirei tale, Jeppo.

Jeppo

Doarmă sănătos.

(Cu toții afară de Gubeta)

(Va urma)

Tifești

Th. Lăduncă

G. Ionescu-Sișești. Călător. Editura Ramuri, Craiova, 1913.

E un bine faptul că unii din cei ce călătoresc prin alte țări să-și povestească impresiile și observațiile lor. Așa face și autorul de mai sus, care a adunat într'un volum „Călător” tot ce a gândit și simțit el despre lumea pe care a vizitat-o. Pornește să viziteze Germania dind Württemberg. Aici găsește satele în plină sărbătoare, E Duminică. Toată lumea petrece: „Fanfara cântă un vals, perechile sar dela mese și încep a se invârti pe pietrișul curții, vesele, zâmbind fericite. Si iar îmi vine să mă gândesc la hora noastră, la flăcăii noștri înclăstați de brâu, frământând nebunește pământul cu picioarele, la sprintenia, fetelor noastre, la lăutarul cu capul plecat pe diplă, la crâjma scundă cu privitor, la plopul ce o ocrotește și mă întreb, oare unde-i mai multă poezie? Pe mine mă stăpânește dorul și mă farmecă petrecerea vechilor noastre vremi cînșite de viață patrihală, mi-e dragă firea noastră ce s'aprinde și s'asvârle în petrecere pierdută, nebună... dar oare ei nu for fi tot aşa de fericiți în muzica aceasta a instrumentelor de alamă, în invârtirea și legănarea valsului acestuia, care-i al lor de veacuri?” Si pleacă de aici având încă în minte tabloul acela fermecător, al „satelor ciuperci” cu căsuțele lor albe și curate, care dau adăpost și mulțumire sufletească la mii și mii de oameni. Ajunge în Stuttgart, unde găsește cârciuma la „Boul de aur” unde se zice că venea Schiller de chefuă. Vizitează Hohenheim, Tübingen, Lichenstein, Hohenzolern, unde dă de castelul unde cândva a locuit și M. S. Regele. Trece prin Pădurea Neagră unde observă traiul liniștit și cumpătat al țărăncului, prin Freiburg, prin Heidelberg, vechiul oraș studențesc, prin Mannheim unde vede pentru întâia oară Rinul „Rinul german, Rinul baladelor și al legendelor”. Îl impresionează intensa mișcare economică care dă viață și creiază orașe. Ajunge în Iena, orașul care posedă cea mai veche universitate din lume și pe platoul căruia se mai găsește încă piatra pe care s'a odihnit Napoleon. Aici are prilejul să ia parte la sărbătoria anului nou, atunci când studenții, în cântece, parcurg străzile principale și ajungând în mijlocul pieței durează un foc mare: In cântece de veselie își dau mâna și formează o horă mare și frumoasă împrejurul flăcărilor. De odată ceasul dela Primărie bate de 12 ori și tot de atâtea ori leul își aplăcă capul. „Prosit Neujahr!” Toți se învârteșc veseli

împrejurul focului și sepcile încep rând pe rând să cadă pradă focului. Apoi cu capul gol se indreptă pe străzi, în cântece vesele. Ajunge în Wartburg unde vizitează casa marelui reformator, Luther. Pe unul din pereti se mai vede încă pata de cerneală – Trece prin München mare oraș industrial, prin Lipsca oraș cultural și economic, prin Drezda și ajunge însfărăsit în Berlin, „Străinul trebuie să admire și'n Berlin într'adevăr, ca'n orice colț de pământ ocupat de rasa germană, simțul lor practic, dragostea de rânduială. In Berlin n'am văzut lumea înghe-suindu-se sau făcând coadă la stațiunile de tramvaie, totul merge liniștit, regulat, ai putea spune: automatic. M'a impresionat mult gurile de apă de pe strade, și alătura de ele mici basinuri curate, săpate în garnit, în marginea trotuarelor, unde birjarii își pot adăpă animalele insetate. Aiurea, s'ar crede fără dreptate, că acest lucru nu-i estetic.”

„Astfel arta încețează de a fi privilegiul cătorva inițiați, ea se pogoară în viață mulțimei, pentru a o înalte și inobilă sufletește.”

Vizitează apoi Postdam, Versailles al Berlinului, Weimar, unde poate admiră: „Germania sfâșiată și slabă dela începutul veacului XIX care era totuși Germania marilor cugetători, a marilor poeți, a marilor artiști. Sensibilitatea romantică a vremei e mai puternică decât aiurea, se poate vorbi de un popor de visători și de sentimentală.

E un colțisor în Germania, în care trăiește și se cultivă tradiția acestei epoci, și într'acolo vin pelerini din toate părțile lumii, să scoarbă parcă din văzduhul marilor umbre, spiritul vremurilor trecute. Acolo într'o criptă ducală, alătura cu stăpânii și mai apoi cu cărmuitorii unui popor, se odihnesc în două sarcophage alăturate cei ce s'au avântat pe cele mai înalte culmi ale simțirii și cugetării omenești:—Goethe și Schiller, cununi de lauri, de aur și de argint deosebesc aceste sarcophage de aceleia care n'au drept podoabă de cât o coroană ducală.” Vizitează casa lui Schiller asa de mică și asa de modestă. Vizitează și pe aceia a lui Goethe transformată azi în muzeu național și pleacă din Germania cu credința că cultura germană nu se manifestă și nu se făurește numai în „asociațiile erudite ale Berlinului, ori numai în München ori numai în Drezda, ci ea se înalte de pretutindeni și are rădăcini pretutindeni, ceiace îi dă o trăinicie fără pereche. Acolo nu e hipertrofia centrului. Profesori mari, celebrăți, artiști de mâna intâia au rămas și rămân retrași în locuri cari aiurea, în alte țări,

ar fi fost socotite ca locuri de exil. De acolo ei au răspândit și continuă a răspândi lumenia gândului și a muncii lor. Opere mari, fapte mari, oameni mari găsești deopotrivă pe toată întinderea pământului german; tie care loc e acolo sănătății prin muncă, credință și geniu !!“ Cu impresia această părăsește Germania și trece în Franța. De îndată ce a ajuns pe pământul francez, deosebirea cea mare dintre rasa germană și cea latină este primul fapt care te impresionează. Trece prin Belford grozava strămoare în care au pierit atâtea mii de suflete omenesti și ajunge în Paris după ce trece prin Nancy și Lunéville. Iată-l ajuns în Paris, în Parisul acela, în cari au fost imprăștiate sfârșitul paradisei desființat și de cari ar trebui să îi vorbească un suflet mai puțin rustic, într-o limbă neasemuită de măiestră. De la cele mai usoare vibrații până la valurile largi care-l frâ-

mântă, nimic nu stă pe loc, nimic nu se odihnește în această cetate a artei, a viațului rafinat, a luxului amețitor. E o goană după ierarhie, e întrecere amarnică după succes, un strigăt neostoit de desnădejde, un vârtej de patimi, o beție de artă, care atrage ca o vrajă extraordinară oamenii din toate părțile lumii. Aici e suprema încercare; aici pier cei desnădăduiți, aici nebunesc ambiciozii, aici se asvârl milioanele, aici se cern și se ridică marile talente, aici se plămădesc ideile și se oțelesc luptătorii.”

Cu impresia aceasta își termină călătoria. În cartea accastă nici se infățișează întreaga Germanie modernă cu toate progresele ei. Scrisă într-un stil clar și concis, într-o limbă frumoasă, având pe alocuri tablouri admirabile prinse, merită să stee în orice bibliotecă și o poate citi oricine, căci va câștiga mult dintrânsa.

G. A.
Cl. VII

REVISTA REVISTELOR

Luceafărul An. XII No. 21 Pentru 80 bani, costul acestui număr iei în schimb o adevărată comoară literară. Căci ce comoară mai mare vrei de cât aceea care posedă numai aşa de scumpe nouă, ca a lui I. Al. Brătescu-Voinești Sadoveanu, D. Nanu, Z. Bârsan, I. Agârbiceanu, Basarabescu etc. etc.

In special m'a impresionat mult scrisoarea d-lui Brătescu. Regret din suflet că spațiul nu-mi permite să redau în întregime. Altfel aş fi făcut aceasta cu riscul de a preîntâmpina orice din partea d-lui. Mă mulțumesc însă să reproduc câteva pasagii numai cari mi s'au părut mai frumoase.

Iată ce frumos începe scrisoarea :

Draga mea.

„La ceasul în care-ți scriu trebuie să fiți în grădină, Lazăr a stropit cu furtonul și miroase a mixandre; Titi și Miță se joacă cu Lord, iar voi stați de vorbă subt ulm. Dacă aș fi și eu acolo aș plivi vaniliile și crizantemele, dar

aș... adio! Vlanurile de butășirea trandafirilor și de semănarea panseelor pe culori pentru la anul...“

Sau mai departe.— Ce ciudat lucru! Voi cunoașteți bine sentimentele și ideile mele pacifiste. Da, e destul loc pe pământ ca să poată trăi în armănie insutit mai multă omenire decât este și-ar fi mult mai bine dacă toți oamenii, fără gând de întremâncare sau de exterminarea reciprocă, ar conlucră pentru combaterea durerei și urâțului. Cei doi dușmani ai fericirii omenesci n-au încetat nici acum de a crede ferm aceste lucruri și totuși trebuie să recunosc, că e în mergerea cu voioșie spre moarte ceva vrednic de toată admirația, e lepădarea de sine și de intrese meșchin individuale.— e biruirea puternicului instinct de conservare“.

Sau.— In totdeauna mi-au fost mie dragi cei mici și neînsemnați, dar acum spectacolul entuziasmului, idealismului și sănătăței sufletești ale acestor oameni care se duc cântând la moarte, ca să

apere și să măreasă o țară, care pentru mulți din ei aproape numai cu numerole e al lor,—imi întărește dragostea și hotărârea de a luptă din toate puterile pentru imbunătățirea soartei lor. Numai când constați la ei sentimentele astea de aproape supraomencască desinteresare, înțelegi toată grozavia faptului de-ai ține ani îndelungați în mizerie, iar când încearcă să protesteze, să-i împuști".—

O altă serisoare este aceia a d-lui Sadoveanu care admiră tenacitatea soldatului român și este foarte amărât că la întoarcere am simțit, însă, rușinea și indignarea ridicându-mi-se în față, am găsit o anume presă, ducând o infamă canopianie de exagerări și calomnii ca și cum ar fi în solda unei țări străine. Cum se poate exagera și generaliza într'atâtă? Am suferit în marșurile făcute pe călduri spăimântătoare? Am răbdat de foame? am mâncat pâine mucegăită?—Ceare aface? Ne-am împlinit misiunea? Oare campania este o petrecere? Ceia ce am dobândit noi se putea câștiga fără suferință și dureri? Admireabilă trupă, buni ofițeri! N'am cuvinte să laud îndeajuns armata noastră.

Pe lângă acestea, poezii frumoase ca „Alarma“ de D. Nanu și Bolnava de Z. Bârsan, etc, fac din numărul acesta o adevărată podobă literară. Indemn pe toți iubitorii de literatură și de frumos să se aboneze la această revistă căci nu numai că vor găsi în paginile ei articole și clișee admirabile, dar vor putea contribui cu ceva la creșterea culturii în Ardeal.

Abonamentul pentru România e de 26 cor. pe un an și 32 cor. pe hârtie de lux. Adresa: Sibiu-Transilvania.

Ramuri. Anul VIII—No. 19. Un număr destul îngrijit și de bogat.

Articole semnate de C. St. Făgețel, N. Dunăreanu, I. Agârbiceanu etc. Părintele Agârbiceanu în „S'impacă prietenii“ ne arată lupta și vrășmășia dintre doi fruntași țărani dintr'un sat din Ardeal și lupta dusă de părintele Manu spre a-i impăca pe ei și cele două tabere în care se împărțise satul.

D-l N. Dunăreanu în „Codrul de mestecăni“ ne arată furia nemiloasă cu care se taie frumoasele și gingăsele păduri de mestecăm din Basarabia. În întreaga Rusie nu găsești mai frumoase și mai gingăse ca aici. Toată aristocrațiunea Petersburgului, Kevului Moscovei etc. vine până aici. Pădurile acestea aşa de frumoase, bătrâni și străvechii codri din preajma Nistrului vor dispărea, luând cu ei trecutul nostru, cântecile noastre, înima noastră, „că stepa insfârșit își va mări intinsurile și că peste mândra și bogata Basarabie, vântul desnădejdei și al zilei va șterge orice amintire a trecutului“.

Cuvântul.—Anul I No. 211. Ziarul „Cuvântul“ s'a arătat destul de amabil cu noi chiar dela început. În numărul din 13 Noembrie, un domn pe care n'avem onoarea să-l cunoaștem vorbește pe larg de publicația noastră. Nu putem de căt să mulțumim colegului nostru de rândurile acelea pline de sinceritate iar ziarului „Cuvântul“ pentru faptul că le-a dat ospitalitate în coloanele lui.

C R O N I C A

Sâmbătă 16 Noembrie a avut loc prima ședință a societăței literare a elevilor, sub preșidenția D-lui profesor D-r C. Chifu; cu o ședință mai înainte se alesese comitetul dirigitor al societăței și bibliotecei pe anul 1913-14' prezidând D-l S. Grănic directorul liceului. Au fost aleși prin aclamație: D-l P. G. Rarinceșcu, vice-președinte VIII; A. G. Constantinescu, secretar VIII; Ș. Cliza, bibliotecar-șef VIII; G. Alexan, bibliotecar responsabil VII. Au fost aleși prin vot secret: Gh. C. Rafail VII, casier și M. Sărățeanu VI, bibliotecar ajutor. La ședința prezidată de D-l profesor Chifu, ia cuvântul D-l P. G. Rarinceșcu, care vorbește despre foloasele disertațiunilor. Pentru Sâmbătă c. 23 s'a anunțat conferința D-lui G. St. Graur VII, despre „Educația Voinței”

G. A.

Trupa de teatru „Petre Liciu”

Un fior de bucurie a străbătut prin inimile Românilor bucovineni la știrea că trupa de teatru „Petre Liciu” ne vizitează iarași. Această bucurie a străbătut mai ales prin inimile noastre a studențimii române, care n'am uitat încă frumoasele jocuri a-le artiștilor „Teatrului Național” din anii trecuți. În Suceava, în decurs de trei sări, sala numită „Dom Polschi” era ticsită de lume. Atât Români suceveni cât și ceilalți împărțiti prin celelalte orașe și sate ale Bucovinei, așteptau nerăbdători sosirea trupei „Petre Liciu”, care pentru noi e singura măngâiere ce ne-o mai pot da frații noștri din Regat. Cu toții l-am admirat pe excelentul artist și conducător al trupei D-nul C. Belcot, care prin rolurile sale bine jucate i-a uimit pe toți și cu drept e un adevarat urmaș—artist și conducător al decedatului Petre Liciu.

In Suceava s'a jucat:

In seara I-a: „O sărutare”, comedie într'un act.

„Doctorul fără voie”, comedie în trei acte de Molière.

II. „Ariciul și sobolul”, comedie într'un act de V. Eftimiu.

„Trei crai de la răsărit”, comedie în două acte de B. P. Hajdău.

III. „O soacra”, comedie de I. L. Caragiale.

„Cărăbușii”, comedie în trei acte de Brieux.

*

In celelalte orașe s'a mai jucat pe * lângă piesele mai sus numite și următoarele:

„Regulus Codoveanu jude-instructor”, de Brisson.

„Saracul Dumitrescu”, de G. Ranetti.

„Frica saraca”, de M. Pascaly.

*

Atât în Suceava cât și în celelalte * orașe au fost versuri recitate de către mai mulți artiști din trupă.

Laudă trupei acesteia.

T. Varteniuc, stud. Suceava,

Ziarele ne aduc vestea că anul acesta premiul Nobel pentru literatură a fost acordat unui delicat poet indian, *Rabindranath Tagor*. Pentru prima oară acest premiu se acordă unui poet oriental.

Deschiderea Teatrului Comunal „Maior G. Pastia”

Ziua de 21 Noembrie va fi o zi sfântă pentru orașul Focșani. În această zi s'a inaugurat aici teatrul Comunal M. G. Pastia. Este o clădire impozantă, după ultimele cerințe ale teatrului modern. S'a construit din donația făcută de D-l Maior G. Pastia în sumă de 500.000 lei și 200.000 din fondurile comunei. Luxul, frumusețea picturilor și scena aşa de mare și de confortabilă, face din teatrul nostru unul din cele mai moderne.

Inaugurarea lui a fost fixată peatru 21 Noembrie ora 3 p. m. Cu câteva zile mai înainte, afișile au anunțat programul deschiderei. Din de dimineața steaguri mari ce împodobiau teatrul, anunțau lumei, că ușile acestui templu al artei, se vor deschide. Încă de la ora 2 d.a. o mare mulțime se adunase împrejurul lui. Rând pe rând sosește în vechicule care de care mai frumoase, tot ce are elita focșaneană mai distins. La ora 3 sunetul clopoțelului anunță publicului că în curând cortina se va ridică. Era primul sunet deabia și emoția începuse să ne cuprindă sufletele. La al doilea sunet, emoția se mări și mai mult, toți încetasem de a mai vorbi și așteptam cu o nerăbdare vie cel de al treilea sunet. Si deodată în liniștea aceasta apăsătoare se aud cele trei bătăi în scândură. În acelaș moment bagheta maistrului Luciu făcă un semn și un „Deșteaptă-te Române” care mi s'a părut dumnezeeesc răsună în sala teatrului. Emoția noastră atinsese culmea. Trebuiă să o descărcăm și atunci galeria dădu semnalul. Un ropot de aplauze, un ură entuziasă porni din toate piepturile celor prezenți. Momentul era solemn. Marșul se termină. Cortina totuși stătea nemîșcată. Atunci o altă bătaie pregăteată lumea. Si cortina maiestoasă, ușoară, se înalță. Privirea noastră se opri pe fireturile aurite ale preoților îmbrăcați toți în vestiment de sărbătoare. Protooreul județului însoțit de 5 preoți, a oficiat un scurt serviciu divin. După terminare apare pe scenă D-l Primar Th. M. Bassarabeau care arată necesitatea construirii acestui teatru, dă câteva notișe asupra executării lui și termină spunând că este o datorie pioasă din partea tuturor cetățenilor acestui oraș, să mulțumiască D-lui Maior G. Pastia pentru opera de cultură națională ce a ridicat în Focșani. Aplauze zgomotoase, sincere și pornite din fundul suflului, subliniază ultimile cuvinte ale D-lui Primar.

Si în mijlocul acestei însuflare, apare D-l Th. Ienibace, prefectul județului. Mulțumește D-lui primar pentru munca neobosită ce a depus-o precum și D-lui Maior Pastia pentru fapta aceasta mare și lăudabilă.

La urmă D-l Pastia vine și mulțumește publicului pentru simpatia ce i-o arată și îi dă teatrul în primire. Aplauze zgomotoase au acoperit ultimele cuvinte ale venerabilului cetățean.

Cortina se lasă tot așa de mândră, tot așa de maiestoasă, iar bagheta maistrului dădu un semn și oarie dulce, melodioasă răsună în aula teatrului.

Seara aceiaș însuflare, aceiaș veselie peste tot. S'a jucat o comedie, da, dar ce tragică comedie: „Pe malul gârlei”, de Ollănescu-Ascanio și piesă în trei acte a lui V. Alexandri „Fântâna Blanduziei”. Jocul de scenă și decorurile erau admirabile și au fermecat pe toată lumea. În special cel din actul I, din Fântâna Blanduziei, a fost splendid.

Urăm teatrului bună deschidere și succes desăvârșit, pentru a-și putea ajunge scopul: „Educarea poporului”.

Vom reveni în No. viitor.

G. A.
Cl. VII.

Dela redacție.

Primim din partea D-lui C. Filipescu următoarele :

Domnule redactor,

In numărul trecut al revistei, dintr'o simplă eroare am numit pe D-l *C. Tanovici* între soldații voluntari din liceul nostru, în loc de D-l *A. Mănescu*. Îmi cer scuze față de cel dintâi, de-aș fi atribuit gesturi ce nu-i aparțin. Rog rectificați aceasta în revistă. Primiți, etc....

PROBLEME REZOLVATE

PROBLEMA de Trig. 3 din No. 5. Să se rezolve ecuația

$$\cos 3y [\cos(4x-2z) - \sin(4x-2z) - \cos(4x+2z) - \sin(4x+2z)] - [\sin(2z-3y) - \cos(2z+3y)] - [\sin(2z+3y) - \cos(2z-3y)] + [\sin(4x-2z) - \cos(4x-2z)] + [\sin(4x+2z) + \cos(4x+2z)] + 2(\sin 2z - \cos 2z) = 0$$

Florin C. Vasilescu

Soluție dată de D-nii : *Alexandru Iliescu* și *G. Z.* (Focșani).

Transformând în produse sumele și diferențele de sinusuri și cosinusuri, ecuația dată revine la :

$$2(\sin 2z - \cos 2z)[\sin 4x \cos 3y - \sin 4x - \cos 3y + 1] = 0, \text{ sau}$$
$$(\sin 4x - 1)(\cos 3y - 1)(\sin 2z - \cos 2z) = 0,$$

care se reduce la următoarele 3 ecuații :

$$(1) \sin 4x = 1, \text{ care dă } 4x = 2k_1\pi + \frac{\pi}{2} \text{ deci } x = \frac{k_1}{2}\pi + \frac{\pi}{8};$$

$$(2) \cos 3y = 1, \text{ " " } 3y = k_2\pi, \text{ " } y = \frac{2k_2}{3}\pi;$$

$$(3) \sin 2z = \cos 2z, \text{ prin urmare } 2z + 2z = 4z = k_3\pi + \frac{\pi}{2} \text{ deci } z = \frac{k_3}{4}\pi + \frac{\pi}{8}$$

PROBLEMA de Geom. Anal. I. din No. 5 : Coordonatele unui punct satisfac relațunea : $y^2 = x^2 + 6$. Ce devine această relație când se ia pentru axe de coordinate bisectricele unghiurilor făcute de vechile axe ? *S. R.*

Soluție dată de D-nii : *Alexandru Iliescu* (V.I.R. Focșani) și *G.Z.* (Focșani).

Ambele sisteme de coordonate, având aceeași origină și axele unuia făcând cu ale celuilalt, un unghi de 45° , putem aplica formulele cunoscute care ne dau :

$$x = x' \cos 45^\circ - y' \sin 45^\circ = \frac{1}{\sqrt{2}}(x' - y') \text{ și } y = x' \sin 45^\circ + y' \cos 45^\circ = \frac{1}{\sqrt{2}}(x' + y'),$$

înlocuind aceste valori în relația dată, și făcând reducerile necesare, obținem : $x'y' = 3$

PROBLEMA de Geom. anal. 2 din No. 5: Care-i locul geometric al centrelor cercurilor tangente la o dreaptă fixă și trecând printr'un punct fix?

S. R.

Soluție analitică dată de: G. Z. (Focșani).

Fie F și Δ punctul și dreapta fixă. Luăm ca axă de coordonate dreapta dusă prin F , perpendiculară la Δ și paralela la Δ dusă prin mijlocul distanței a de la F , la Δ . După figură avem:

$$y^2 = \left(x + \frac{a}{2} \right)^2 - \left(x - \frac{a}{2} \right)^2 = 2ax,$$

care este tocmai ecuația parabolei de focar F și de directrice Δ .

Soluție Geometrică dată de D-nii: Sebastian Kaufman V R. și Alexandru Iliescu VII R. (Focșani)

Se observă că centrele cercurilor sunt la aceeași depărtare de dreapta fixă și de punctul fix, deci locul lor este o parabolă, după însăși definiția curbei.

PROBLEMA de geom. anal. din No. 7: Care-i condiția ca dreapta

$$\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1 \text{ se fie tangentă cercului } x^2 + y^2 - r^2 = 0.$$

S. R.

Soluție dată de G. Z. (Focșani).

Abscisele, punctelor de intersecție ale acestei drepte cu cercul dat, sunt date de ecuația:

$$x^2 + \left(-\frac{b}{a} x + b \right)^2 - r^2 = 0 \text{ sau}$$

$$x^2 \left(1 + \frac{b^2}{a^2} \right) - 2 \frac{b^2}{a} x + b^2 - r^2 = 0 \quad (1)$$

Pentru ca dreapta să fie tangentă cercului trebuie ca ecuația (1) să aibă cele două rădăcini egale, deci discriminantul să fie nul, adică:

$$\frac{b^4}{a^2} - \left(1 + \frac{b^2}{a^2} \right) (b^2 - r^2) = 0, \text{ de unde scoatem relația, de condiție } r^2 (a^2 + b^2) = a^2 b^2$$

Soluție dată de D-nul: Alexandru Iliescu (cl. VII R. Lic. „Unirea“ Focșani)

Ecuația dreptei de direcție m tangentă cercului dat, se știe că este:

$$y = m x \pm r \sqrt{1 + m^2}, \text{ de unde identificând coeficienții cu ecuația dată obținem:}$$

$$m = -\frac{b}{a} \text{ și } \pm r \sqrt{1 + m^2} = ab \text{ sau eliminând pe } m \text{ obținem relația de condiție:}$$

$$r^2 (a^2 + b^2) = a^2 b^2.$$

PROBLEMA de Aritm. II din No. 12: Să se arate că expresiunea:

$$E \equiv n^2 (2n^4 + 3n^3 - n^2 - 3n - 1),$$

este divizibilă cu 36 oricare ar fi n ,

Gr. Zamfirescu

Soluție dată de *Alexandru Iliescu și Sebastian Kaufman* (Focșani)
Avem succesiv:

$$\begin{aligned} E &= n^2 [2n^3(n+1)^2 - n(n+1)^2 - (n+1)^2] \\ &= n^2 (n+1)^2 (n-1) (2n-1). \end{aligned}$$

Unul din numerile n^2 , $(n+1)^2$ este divizibil cu 4. De asemenea unul din numerile $n-1$, n , $n+1$ este divizibil cu 3, deci unul din numerile :

$$(n+1)^2, n^2, (n-1) (2n-1)$$

este divizabil cu 9, expresia se divide deci cu $4 \times 9 = 36$.

Notă. — S'a mai primit încă, o bună soluție nesemnată.

PROBLEME PROPUSE

1. Să se găsească numerile ale căror patrate, au 6 cifre și sunt divizibile prin 1485?

Gr. C. Zamfirescu

2. Să se arate că expresia :

$$64^n - 16^n - 4^n + 1$$

este divizibilă cu 3825 dacă n este par.

Alexandru Iliescu

3. A fiind un număr format din $m+1$ cifre egale cu 3 și B fiind un număr format din m cifre egale cu 6 să se arate că

$$10^{2m} + A + B + 5$$

este un patrat perfect.

Gr. Zamfirescu

4. Să se demonstreze că numerile din sirurile :

$$25, 1225, 11225, 1112225, \dots, \dots, \dots,$$

$$64, 4624, 446224, 44462224, \dots, \dots, \dots,$$

sunt pătrate perfecte.

Gr. Zamfirescu

5. Cunoscând laturile a și b ale unui triunghi precum și unghiul de 60° cuprins între ele să se calculeze, fără ajutorul trigonometriei, laura a treia.

Sebastian Kaufman

6. Punctele A , A' , B , B' formează o diviziune armonică. Fie O și O' mijloacele segmentelor AB și $A'B'$ să se demonstreze că :

$$4\overline{OO'}^2 = \overline{AB}^2 + \overline{A'B'}^2$$

Gr. Zamfirescu

7. Se ridică o perpendiculară în mijlocul O al ipotenusei BC a unui triunghi dreptunghiu ABC ; aceasta taie pe AC în E și pe AB în F .

Să se demonstreze că :

$$BO \cdot OC = EO \cdot OF$$

Gr. Zamfirescu

8. Să se construiască un triunghi ABC , când nise dă picioarele A_1 , A_2 , A_3 ale medianei, bisectrișei și înălțimiei duse din A , precum și raza R a cercului circumscris.

Gr. Zamfirescu

9. Se dă un punct fix A și O dreaptă fixă Δ. Se unește A cu un punct variabil M de pe Δ. Să se găsească locul geometric al intersecției perpendicularelor ridicate pe AM în mijlocul său și în M pe dreapta Δ.

N. Kaufman

10. Să se demonstreze identitatea :

$$\frac{(a-b)^7+(b-c)^7+(c-a)^7}{7} = \frac{(a-b)^5+(b-c)^5+(c-a)^5}{5} \times \frac{(a-b)^2+(b-c)^2+(c-a)^2}{2}$$

Gr. Zamfirescu

11. Să se rezolve ecuația :

$$\sqrt{\sqrt{x+1} + \sqrt{x-1}} + \sqrt{\sqrt{x+1} - \sqrt{x-1}} = 2\sqrt[4]{2x}$$

N. Kaufmann

12. Să se rezolve și să se discute ecuația :

$$x^4 + 2n x^3 + (n^2 + 1) x^2 + nx - 2 = 0. \quad \text{Gr. Zamfirescu}$$

13. Să se rezolve ecuația :

$$(3x^2 + 8x + 7)^2 + (x^2 + x + 1)^2 \quad \text{Alexandru Iliescu}$$

14. Să se rezolve ecuația exponențială :

$$2^x (2^x + 1) + 3^x (3^x + 1) + 2 \cdot 6^x = 30. \quad \text{Gr. Zamfirescu}$$

15. Să se demonstreze că dacă ecuația :

$$x^2 + px + q = 0$$

are rădăcini reale, atunci și ecuația :

$$qx^2 - (p^2 - 2q)(q+1)x + p^2(r^2 - 4q) + q(q+1)^2 = 0$$

va avea rădăcini reale. N. Kaufman

16. A,B,C fiind unghurile unui triunghi, să se demonstreze identitatea :

$$8 \prod \cos \frac{1}{2}A \sum \cos \frac{1}{2}(B-C) \sin \frac{1}{2}C = \Sigma (\sin^2 B + \sin^2 C) \sin A.$$

Gr. Zamfirescu

17. Să se rezolve ecuația trigonometrică :

$$(1 + \sin x) \sin^2 x + (1 + \cos x) \cos^2 x = \frac{3}{2} \sin 2x$$

N. Kaufman

18. Care este triunghiul în care :

$$\frac{\sin^2 B}{\sin^2 C} = \frac{\tan B}{\tan C} \quad \text{Gr. Zamfirescu}$$

19. Să se eliminate unghiiul φ din ecuațiile :

$$\begin{aligned} \sin \varphi + \cos^2 \varphi &= a \\ \cos \varphi + \sin^2 \varphi &= b \end{aligned} \quad \text{N. Kaufman}$$

20. Să se găsească maximul expresiei :

$$5 - \sin x + \cos^2 x. \quad \text{Gr. Zamfirescu}$$

„Revista Noastră“ apare la 1 și 15 ale fiecărei luni.

Abonamentul pe un an 4 lei

„pe ½ an . . . Z lei 50

Persoanele care primesc două numere consecutive se consideră ca abonate.

Manuscrisele nu se înapoiază.